

Studentsvindlere
lopper
Lånekassen for
72 mill.

Nyhet, side 7

Forveksla India med Indonesia

UiO sendte 1,2 mill. til feil land

Nyhet, side 12

Sykepleier- eksamen: 44% strøk

Nyhet, side 13

Chateau Neuf 200 år

Kultur side 18 og 19

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 1 | www.universitas.no | onsdag 16. januar 2013

OMFATTENDE STUDENTUNDERSØKELSE VISER:

Større sosiale forskjeller

- Fire av ti studenter under fattigdomsgrensen.
- Flere får penger fra mor og far.
- – Studenter blir hengende etter andre grupper i samfunnet, sier Kristin Halvorsen.

Nyhet, side 8 og 9 • Leder, side 2

Nytt tilbud
hver uke
i semesterstart!

Følg oss på

akademika

BLI
MEDLEM
NÅ!

BOOK
TIMER PÅ
NETT!

NY START!

MER ENERGI! MER GLEDE!

STUDENT
Idretten

www.sio.no/trening

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791
redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342
fotosjef: **Helle Gannestad**
desksjef: **Benjamin Edward Oliver**
nettredaktør: **Heljar Havnes**
magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Problematisk ulikhet

Vi er vant til prognosen. Men i det egalitære Norge ser stadig færre ut til å anse ulikheten mellom fattig og rik som et problem i seg selv – så lenge ingen blir fattigere, rent absolutt. Ingenting er egentlig så galt, så lenge alle har nok til smør på skiva.

Men faktum er at bak saker om økende økonomiske forskjeller, denne gangen blant studenter, ligger viktige dilemmaer. Ulikheten er i seg selv rot til omfattende samfunnsproblemer knyttet til kriminalitet, helse og dødelighet, og ikke minst store tillitsproblemer for den norske stat.

Utdanning er veien inn i arbeidsmarkedet, som er den mest effektive måten å sørge for mindre forskjeller. I dag ser forskjellene blant studenter ut til å avgjøre mer enn hvem som reiser til New York og hvem som spiser Grandis. For studenter, en i utgangspunktet ensartet gruppe som allerede har tatt steget over i mulighetsverdenen, handler det også om frihet og verdighet.

Tradisjonelt har foreldres utdanning hatt mer å si for hvor stort forsprang avkommet får i kunnskapsjungelen enn størrelsen på pappas lommebok. Når flere og flere nå får penger av mor og far, er det neppe kun godvilje og bortskjemthet som er forklaringen. Det er også et tegn på at klasseskillet fester seg, og at de privilegerte ordner seg.

Offentlige finansieringsordninger for utdanning er en sikker vei til å gjøre folk mindre avhengige av sitt opphav og på sikt minske forskjellene. I dag er disse utilstrekkelige. Siden 2005 har studentenes boligutgifter samlet sett økt med 16 prosent i snitt. Økningen er ikke kompensert gjennom studiestøtten, viser SSBs nye levekårsundersøkelse. Nivået på dagens studiestøtte gjør det mulig kun for den privilegerte å være heltidsstudent. Det gjelder kanskje spesielt i Oslo, hvor husleia sjelden ligger under 4500 kroner og hvor husleia økte med hele åtte prosent i 2012. Tallene tyder på at vi går i retning av mindre mobilitet og større skiller, særlig mellom by og land.

For Universitas ligger levekår og kvalitet for studenter i kjernen av hva avisen ønsker å fokusere på. Når vi nå går inn i et valgår, mens euro- og finanskrisen fortsetter å ligge tungt over studentmasser i Europa og USA, er disse dilemmaene mer aktuelle enn på lenge.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36
Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69
Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**
Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**
Epost: **universitas@universitas.no**
Web: **www.universitas.no**

Ti år etter at Kvalitetsreforma vart innført, spør kunnskapsministeren kva utdanningskvalitet er.

Kvalitetskaos

KOMMENTAR

Ingrid Eidsheim Daae,
debattredaktør

vera tilpassa målet. Og kva er eigentleg det?

Visst har me i dag både eit gradssystem og eit karaktersystem som harmonerer med internasjonale standardar. Me har dessutan fått eit utal heilskaplege utdanningsprogram, iallfall på papiret, og faste rammer for kor lang tid det skal ta å oppnå ein grad. Alt dette er i tråd med Kvalitetsreforma. Samstundes er fråfallsprosenten på mange studium i følge Trine Syvertsen, dekan på HF-fakultetet ved UiO, framleis skyhøg, og

av dei som fullfører gjer nesten ingen det på normert tid. Ho fortalde dessutan om undervisarar som er motvilleg mot å løfta blikket ut over sitt eige vesle fagfelt og skapa reell samanheng i studieprogramma. Omgrepa forskingsfri og undervisningsplikt er framleis i bruk, og vitnar tydeleg om kva for ein del av den akademiske aktiviteten som står høgst i kurs hjå dei fleste.

Kva seier så desse opplysningane om kvaliteten i utdanninga? I seg sjølv, absolutt ingen ting. Problemet med diskursen rundt Kvalitetsreforma er at alle er samde om at utdanningskvaliteten skal betrast, men ingen har teke på seg å definera kva utdanningskvalitet er. Kvalitet er eit ullent omgrep.

Igår møttest leiarane i utdannings-Noreg til kunnskapsministeren sin årlege kontaktkonferanse med universitet og høgsular. Kunnskapsminister Kristin Halvorsen inviterte til diskusjon under tittelen «Hvordan utvikle god kvalitet i utdanning?» og tok til orde for at det må forskast meir på utdanningskvalitet. Ho erklærte dessutan at den no ti år gamle Kvalitetsreforma skal evaluerast. Det ser det ut å vera behov for.

Det mangla ikkje på idéar om kva som må gjerast for å betra utdanningskvaliteten på gårldagens konferanse. Stikkorda spente frå tilfredsstillande fysiske arbeidstilhøve og oppdatert pensum til meir studentaktivitet i forskning, meir arbeidsdeling mellom utdanningsinstitusjonane, betre oppfølging og klårare arbeidslivsrelevans. Alt dette høyrer flott ut, men midlane må

«Alle er samde om at utdanningskvaliteten skal betrast, men ingen har teke på seg å definera kva utdanningskvalitet er.»

samde om at utdanningskvaliteten skal betrast, men ingen har teke på seg å definera kva utdanningskvalitet er. Kvalitet er eit ullent omgrep.

ØYEBLIKKET

av Helle Gannestad

Klar for nytt år: Nyinnsatt redaktør Emma Tollersrud føler for første gang deadline puste henne i nakken.

Trapper opp? Kunnskapsminister Kristin Halvorsen vil gjerne kvalitetssikre norsk utdanning, men kan ikkje forklåra nøyaktig kva utdanningskvalitet inneber. I går samla ho norske utdanningstoppar til diskusjon på Grand hotel. FOTO: HELLE GANNESTAD

Dei fleste forbind det med noko positivt, sjølv om «ein kvalitet» etter ordboka ikkje treng vera meir enn ein eller annan slags eigenskap.

Halvorsen har rett når ho seier det ikkje finst noko lett-vindt svar på spørsmålet om kva utdanningskvalitet er. NSO-leiar Øyvind Berdal har kanskje òg rett når han seier det finst like mange meiningar om dette som det finst studentar. Likevel burde punkt ein då arbeidet med re-forma starta vore å konkretisera kva studentane skal sitja

att med etter ei utdanning ved eit norsk universitet eller ein høgskule. Kva for grunnleggjande eigenskapar skal utdanninga ha? Det er positivt at Halvorsen no vedgår at definisjonane ikkje er presise nok og bed om innspel, sjølv om initiativet openbert kjem godt og vel ti år for seint. Diverre verka samtlige innleggshaldarar på konferansen å li av ei sterk vegring mot å freista definera noko som helst, og ein kan berre håpa at både dei og andre snarast tek bladet frå munnen.

Me både kan og bør ha ein livleg og vedvarande debatt

kring kva utdanningskvalitet er. Ei slik meningsutveksling vil vera meir enn velkommen i Universitas sin debattseksjon. Men samstundes må tiltak iverksette av styresmakter og utdanningsinstitusjonar vera forankra i klare og målbare målsetjingar om kva ein vil med utdanningssystemet. Kun då vil det vera mogleg å evaluera kor vidt utviklinga går i riktig eller galen retning.

debatt@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« Se på meg her mens jeg danser på gulvet, men ikke se på meg etterpå, ved bardisken.

En løssluppen Inga Bolstad kan nytes hver fjerde uke i Morgenbladet. Vi sier som prorektoren: «Se opp: Emosjoner i omlep!». Morgenbladet, 21.12.12.

« Hørt uttrykket «Big in Japan»? Vel, du er «A big-ass, oversized giant in China».

Våre venner i Peikestokken innleder året i sedvanlig ingress-stil. Peikestokken.

Då Peikestokken si facebookside la ut eit smakebitbilete frå fotoshooten, fekk det nesten hundre «likes» i løpet av få timar. Det gjorde oss trygge på at det var rett å fronte ein six-pack.

Aha. Denne fremgangsmåten oppklarer redaksjonelle vurderinger vi tidligere har stusset på. Hentet fra lederen «Viktig å våge», i Peikestokken.

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

UNIVERSITAS

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

tordlien Er du siv.ing./student? I så fall hvor mange arb. givere fra Vest- og Østlandet presenterte seg for deg ila studiene? Og fra Tr.lag? @ntnu

14. jan Godt nyttår!

AudunOtterstad @tordlien hey hey hey. Hva med oss fagskolestudenter som \\»bare\\» skal bli teknikere, men blir ansatt som ingeniører :)

14. jan Godt nyttår!

tordlien @AudunOtterstad Poenget mitt er at næringslivet i Trøndelag må bli bedre til å presentere seg for Trondheims-studentene, ikke ta dem for gitt

14. jan Godt nyttår!

KristinaBrend @tordlien Enig med deg i det, Tord :) @AudunOtterstad

14. jan Godt nyttår!

tordlien Se der ja. Burde jo la seg gjøre. (ind-øk.) @adres-seavisenRT @KristinaBrend Veldig få. Kunne tenkt meg sommerjobb i Trondheim i år! :)

14. jan Godt nyttår!

SiO_info Student i Oslo? Bli med i en studentforening - vi gir deg oversikten!

14. jan Godt nyttår!

mathiasfischer Breaking news er ikke hva det en gang var... RT @AP BREAKING: Facebook CEO Mark Zuckerberg has announced a new search feature. -SS

15. jan Godt nyttår!

uiagder Burak Tunca vant FIBE-prisen ved NHH: Burak Tunca, ph.d-student ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

14. jan Godt nyttår!

nyhetsredaktør: **Håkon Frede Foss**
haakonff@universitas.no 975 00 722

NYHET

Universitas korrigerer

RETTELSE: I en nyhetskommentar like før jul tok vi for oss to ulike saker om to studenter på Det medisinske fakultet, saker som Universitas har fulgt tett i 2012. Fakultetsledelsen ble kritisert for å «kvitte seg med brysomme studenter» på urettvis vis. Det ble også hevdet at flere av studentene på fakultetet «egentlig ikke egner seg til å bli leger». Formuleringene kunne lett misforstås. Det var selvfølgelig aldri meningen å hevde at de to omtalte enkeltstudentene er uskikket til legeyrket.

Likestillingspris til Ås

Universitetet for miljø og biovitenskap ble tirsdag tildelt Likestillingsprisen for 2012 på 2 millioner kroner. Prisen er en anerkjennelse av universitetets systematiske arbeid for å bedre kjønnsbalansen ved institusjonen. Det var kunnskapsminister Kristin Halvorsen som delte ut prisen under årets kontaktkonferanse med universiteter og høyskoler på Grand Hotell.

– Kjønnsbalanse handler ikke bare om rettferdighet, men også om behovet for bredde i kompetanse og perspektiver, sier Halvorsen i en pressemelding.

Det er Komité for kjønnsbalanse i forskning (Kif- komiteen) som har vurdert og innstilt årets prisvinner.

BI-skoler legges ned

13. desember i fjor vedtok styret ved Handelshøyskolen BI at privatskolens filialer i Drammen og Kristiansand skal legges ned, skriver studentavisa Inside.

– Studentene har vært veldig overrasket, og er bekymret for sin egen fremtid, sier Asle Mollestad, lederen for BI Studentsamfunn Kristiansand, til avisen.

– Vi har stor forståelse for at dette er en trist nyhet for våre studenter og ansatte i Drammen og Kristiansand, sier styreleder ved høyskolen, Terje Venold, i en pressemelding.

Ifølge pressemeldingen er nedleggelsene et ledd i BIs nye regionale satsing. Det heter seg at skolen i årene som kommer vil konsentrere sine faglige ressurser på færre, men større undervisningsmiljø.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 1, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Det er med store forventninger studentene ser frem til Stortingets behandling av planene for universitetsutbyggingen, spesielt etter at Kirke- og undervisningskomiteen for kort tid siden la frem en løfterik innstilling som enstemmig konkluderer med at et krafttak er nødvendig for å avverge en «utdannelseskriser» og ta igjen det som er forsvunnet i forhold til Kleppekomiteens tempoplan.

Universitas nr. 2, 1963

Raser mot a

SiOs hovedstyre har bestemt at studenter over 35 år ikke skal få bo i studentbolig. – Ufattelig prioritering, sier leder for Velferdstinget Tone Vesterhus.

STUDENTPOLITIKK

tekst: **Anders Rikstad**

foto: **Hans Dalane-Hval**

– Det er en dårlig politikk som rammer feil og mangler ryggdekning i studentdemokratiet. Konsekvensen er at utsatte grupper som studenter med barn, ikke får bo i studentbolig lenger, mener Tone Vesterhus, nyvalgt leder av Velferdstinget (VT).

Hun understreker at alle skal ha lik rett til utdanning.

Brøt studentenes tillit

Ifølge boligdirektør i Student-samskipnaden i Oslo og Akershus (SiO), Trond Bakke, var det i fjor 988 søkere til studentbolig som var over 35 år. Det tilsvarer fem prosent av den totale søkermassen. Det bor i dag 413 personer over 35 år i SiOs studentboliger, av totalt 7700 beboere. Dette tilsvarer litt over fem prosent.

Vedtaket om en øvre aldersgrense på 35 år for studentboliger ble fattet i hovedstyret i SiO før jul. Velferdstinget reagerer på måten SiO banket det gjennom på.

– Vi ble rasende da vi hørte det. Det har vært en prosess i hele høst, og det har ikke vært

noe tvil om hvor vi står i saken. Vi håper at styret tenker seg om før de tar så drastiske valg, og virkelig sørger for at de har studentdemokratiets tillit, sier Vesterhus.

– Har hovedstyret brutt tilliten til studentene i denne saken?

– Ja, i akkurat denne saken har de det. Det er vi som velger dem, og vi har mulighet til å avsette dem. Det er en tradisjon for at vi har god kontakt og samarbeider godt sammen og at de lytter til det Velferdstinget mener og det studentene mener. Det er helt uforståelig for oss at de har tatt den prioriteringen, sier Vesterhus.

– Er det aktuelt med et mistillitsforslag?

– Jeg mener det ikke er hensiktsmessig med et mistillitsforslag, men at de skal virkelig ta lærdom av dette, sier Vesterhus.

Nyvalgte Nystrand prioriterer

Han har selv vært leder av Velferdstinget, men i dag er Magnus Nystrand styreleder i SiO. Begrunnelsen for avgjørelsen er at de ønsker å prioritere de yngste studentene. Han understreker at Velferdstinget ikke har instruksmyndighet over styret.

– Det er ikke parlamentarisme mellom VT og SiO. Når man sitter i et styremøte, forholder man seg til den informasjonen som er på bordet. Det var et enstemmig vedtak om oppdatering av tildelingsreglementet. Det er en del av rollen som styreleder å ta tøffe beslutninger, som man tror er til beste for studentene, sier Nystrand.

– Benytt andre tilbud

Ifølge Nystrand er det ikke aktuelt å reversere vedtaket.

– Det er kjempevanskelig å ta sånne avgjørelser. Samtidig prioriterer vi allerede i tildelingsreglementet, dette er bare en understrekning av det. Vi har en ekstrem boligsituasjon i Oslo, der 4000 studenter står i kø for å få studentbolig, sier Nystrand.

Nystrand har følgende appell til de som er rammet av aldersregelen:

– Bolig er en knapphetsgode. Jeg håper at de som er rammet, benytter seg av SiOs andre tilbud, som for eksempel studentbarnehagene. Jeg håper de har forståelse for at vi er nødt til å ta en prioritering, sier Nystrand.

– Studenter over 35 år betaler også semesteravgift. Hvorfor skal ikke de få det samme tilbudet som andre studenter?

– Det gjør også de fire tusen som stod i boligkø i høst. Situasjonen er at du har mange som ikke får bolig, og jeg håper at de kan bli med i den politiske kampen om å få flere studentboliger, avslutter Nystrand.

Se også debattinnlegget, side 16

anders.rikstad@universitas.no

STRID: Velferdstingleder Tone Vesterhus (t.v.) syntes det er uforståelig at SiOs styreleder Magnus Nystrand har vedtatt en aldersgrense på studentboliger mot studentenes vilje. – De har ingen instruksmyndighet over oss, svarer Nystrand.

aldersdiskriminering

Studentene i SiO-styret har bevisst opptrådt i strid med demokratisk vedtatt politikk i Velferdstinget.

KOMMENTAR

Håkon Frede Foss, nyhetsredaktør

Studentmakt på avveie

Det er ikke ofte Arbeidsutvalget til Velferdstinget i Oslo (VT) går til frontalangrep på Hovedstyret i Studentsamskipnaden i Oslo (SiO). Den forrige VT-lederen, Birgit Løise Røkkum Skarstein, satt gjennom hele fjoråret uten å gi så mye som en ørefik til SiOs hovedstyre. De nyvalgte representantene i VT og Hovedstyret er i tennene på hverandre fra dag én.

Den studentpolitiske nyttårsbruduljen er nok ikke et tegn på at vi har fått en konfliktelskende bølge som leder av Velferdstinget. Den nye VT-lederen Tone Vesterhus er en tilregnelig dame som allerede har sittet ett år i VTs arbeidsutvalg med spesielt ansvar for kontakten med SiO. Når hun nå, som fremste representant for Oslos studenter, går ut mot Hovedstyret i SiO på denne måten, er det faktisk sterk kost. Men Vesterhus har gode grunner for kraftsalvene – Hovedstyret har overkjørt våre valgte studentpolitikere på en ganske oppsiktsvekkende måte.

Da Hovedstyret før jul vedtok en øvre aldersgrense på 35 år for å få bo i studentbolig, var styret vel vitende om at regelen ville bryte tvert med Velferdstingets demokratisk vedtatte politikk. Riktignok har ikke studentrepresentantene i Hovedstyret en formell plikt til å stemme i tråd med denne politikken, men de balanserer på en tynn line når de heller velger å følge sine personlige overbevisninger. Representantene velges av Velferdstinget og er avhengig av studentenes tillit. Hovedstyrets egenrådige opptreden i denne saken har gått på bekostning av denne.

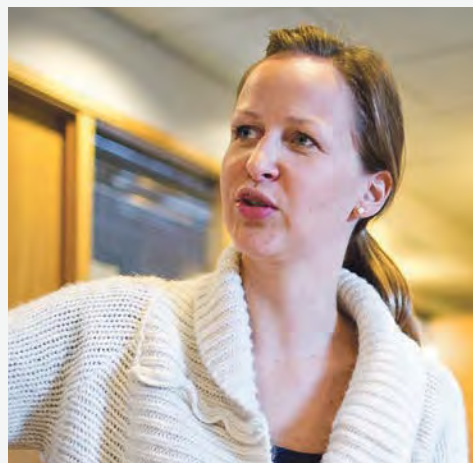
Vedtaket var siste stikk fra styreleder Marianne Rustberggaard, som nå begynner i stillingen som studentombud ved Universitetet i Oslo. I denne rollen vil hun være avhengig av et godt forhold til studentpolitikere på Villa Eika. Denne saken gir ikke Rustberggaard en «flying start». Påtroppende styreleder i SiO, Magnus Nystrand, får oppgaven med å gjenopprette et vennlig samarbeidsklima mellom SiO og VT. Han får ikke mange muligheter til å trosse VT på denne måten før han møtes med mistillitsforslag og tuppes ut av styrerommet.

I fjor kjempet studenter over hele landet for studentenes innflytelse i studentsamskipnadene. Hvis innflytelsen skal ha noen verdi, må studentene som sitter i samskipnadsstyrene, lytte til de lokale studentdemokratiene framfor å opptre som solospillere.

haakonff@universitas.no

Solospiller? SiOs styreleder inntil nylig, Marianne Rustberggaard, la seg ut med studentpolitikere på hennes siste styremøte.

ARKIVFOTO: SKJALG BØHMER VOLD

Tekna

MASTEROF FUTURE

MELD DEG
INN I TEKNA
OG BLI

MELD DEG
INN PÅ
TEKNA.NO/FUTURE

ET MASTERSTUDIUM KREVER AT DU TAR ET HELHETLIG ANSVAR FOR UTDANNINGEN DIN. SKAFF DEG INNSIKT I BRANSJER SOM ER AKTUELLE FOR DEG ALLEREDE NÅ. FÅ ET SOLID FAGLIG NETTVERK UNDER STUDIENE. LÆR DEG Å SETTE OPP EN GOD CV. SKRIV JOBBØKNADER SOM VEKKER INTERESSE. BENYTT DEG AV VIRKELIG GODE MEDLEMSFORDELER, SLIK SOM GRATIS FORSIKRING I GJENSIDIGE. SOM MEDLEM I TEKNA FÅR DU ALT DETTE OG MER, SLIK AT DU I VIDESTE FORSTAND BLIR MASTER OF THE FUTURE.

Tekna er foreningen for deg som har eller planlegger en mastergrad innen teknisk-naturvitenskapelige fag

Tar kampen: Studenter oppgir falsk adresse til Lånekassen, og mottar dermed borteboerstipend. Det vil Marianne Andreassen sette en stopper for .

Studenter svindler staten for millioner

Flere studenter svindler til seg stipend fra Lånekassen. Nå vil Lånekassen øke intensiteten på kontrollene.

LÅNEKASSEN

tekst: Ingvild Sagmoen

foto: Helle Gannestad

En omfattende kontrollaksjon fra Lånekassen viser at studenter kan ha svindlet til seg studiestipend for tilsammen 72 millioner kroner i forrige studieår. Svindlerne er studenter som utgir seg for å være borteboere ved å oppgi falsk adresse.

– Svindel er ulovlig, og studenter som jukser til seg penger på denne måten kan sammenlignes med «nav'ere». Det finnes tilfeller hvor folk som har svindlet Nav har blitt dømt til ubetinget fengsel, sier Petter Gottschalk, professor ved Handelshøyskolen BI og ekspert på økonomisk kriminalitet.

Lukter lunta

Studenter som søker om støtte fra Lånekassen må oppgi om de bor hjemme eller ikke. Det er bare de som bor borte som har rett til å få omgjort lånet til stipend etter bestått eksamen.

Lånekassen gjennomførte nettopp en bokontroll, hvor de

kontrollerte 1000 studenter som har oppgitt å være borteboere i inneværende studieår. 45 av de kontrollerte studentene, 4,5 prosent, kunne ikke dokumentere at de bodde borte. For et år siden var andelen 3,6 prosent.

FOTO: ANNE E. SØNGER

Foreslår kontrollorgan:
BI-professor Petter Gottschalk

Kan bli politianmeldt

Ifølge Lånekassen har det hittil ikke vært noen tilfeller av borte-

boer-svindel som har vært grove nok til at de ble anmeldt til politiet. De utelukker imidlertid ikke at det kan bli aktuelt i framtida.

Petter Gottschalk sier at en økning i slike svindel-tilfeller kan føre til at politiet kommer raskere på banen.

– Politiet er opptatt av å slå ned på tilfeller som virker undergravende på virksomheter, og dersom slike svindlere blir et mer utbredt problem, kan det bli mer aktuelt med politietterforskning, sier han.

– Økningen er uheldig

Gottschalk oppfordrer Lånekassen til å skjerpe kontrollvirksomheten ytterligere, for eksempel ved å opprette et kontrollorgan, slik Nav har gjort.

– Økningen fra fjorårets kontroll er uheldig, men samtidig begrenset, mener Marianne Andreassen, administrerende direktør i Lånekassen.

Hun sier at Lånekassen vil fortsette med kontrollene, og øke intensiteten. Alle tips som Låne-

kassen mottar, vil bli fulgt opp.

– Vi må hele tiden vurdere hvor strenge vi kan bli før det går ut over det store flertallet av ærlige studenter. Strengere kontroll kan føre til mer byråkrati og et mer tungvint system for å bli støtte-mottaker. Systemet er basert på tillit, og det ønsker vi at det skal fortsette å være. Det er ikke aktuelt å innføre et eget kontrollorgan, sier Andreassen.

«I de mest alvorlige tilfellene stiller vi krav om umiddelbar tilbakebetaling av hele det uberettigede støt-tebeløpet.»

Marianne Andreassen,
adm. direktør i Lånekassen

tilfellene stiller vi krav om umiddelbar tilbakebetaling av hele det uberettigede støt-tebeløpet, forteller Andreassen.

ingvild.sagmoen@universitas.no

Lånekassen

- Lånekassen valgte ut 56 000 borteboende studenter som oppga en adresse så nær foreldrene at de egentlig kunne bodd hjemme.
- Av disse 56 000, ble 1000 studenter fra 13 læresteder over hele landet, både offentlige og private, bedt om å dokumentere at de bodde borte, slik de hadde oppgitt til Lånekassen.
- 4,5 prosent av de kontrollerte studentene kunne ikke dokumentere borteboerstatus. Dette betyr at Lånekassen kan ha blitt svindlet for 72 millioner kroner i 2011/2012. Regnestykket tar utgangspunkt i 56 000 av landets studenter, og gjennomsnittlig tildelt utdanningsstipend i (28 500 kroner).
- Lånekassen delte ut mer enn 21,5 milliarder kroner til elever og studenter i Norge og utlandet i under-visningsåret 2011/2012.
- 192 000 studenter fikk støtte fra Lånekassen til utdanning i Norge dette skoleåret. Dette inkluderer også elever ved folkehøgskoler, fagskoler, voksenopplæring osv.

Kilde: Lånekassen.

NY FORSKNINGSRAPPORT SLÅR FAST:

Store sosiale forskjeller

Ti prosent av studentene klarer seg med 2300 kr i måneden til løpende utgifter. De ti prosent rikeste studentene svir av det tredobbelte.

STUDENTØKONOMI

tekst: Anders Ballangrud og Vegard Røneid Erikstad

foto: Helle Gannestad

Den ferske SSB-rapporten «Studenters inntekt, økonomi og boutgifter» tegner et kontrastfylt bilde av norske studenters økonomiske hverdag: Studentene er en relativt ensartet gruppe. De er unge, de er i samme livssituasjon og de er omfattet av de samme støtteordningene. Likevel er forskjellene blant studenter påfallende.

Lite planlegging

En av forskjellene er hvor mye som brukes på løpende utgifter, de utgiftene man har til daglig, ekskludert boutgifter og lignende. Her utelates de med aller mest og minst forbruk, før man ser på forskjellene mellom resten.

Sammenligningen av de gjenværende viser at den mest sparsommelige studenten bruker bare en tredjedel av de med høyest forbruk (se graf).

Andreas Otterbeck, masterstudent i marinbiologi ved Universitetet i Oslo (UiO), er én av dem som bare lever av studielånet. Han bor i en studentbolig på Sogn Studentby, der han betaler en husleie på 2500 kroner som inkluderer «alt en moderne mann kan ønske seg», ifølge ham selv. Det resterende beløpet fra Lånekassen, omtrent 6400 kroner i snitt, brukes opp på andre ting, uten at det planlegges nøye.

– Nei, det er ikke sånn at jeg planlegger forbruket mitt noe særlig i forkant, eller ser over det i etterkant. Men jeg bruker opp det jeg får i måneden. Selv om jeg klarer meg på bare studielånet hver måned, har jeg det egentlig forholdsvis romslig økonomisk, forteller han.

Kontrollert luksus

Håkon Tveita er andreårsstudent på bachelorprogrammet i markedsføring og salgsledelse på Markedshøyskolen. Han har bestemt seg for at studietiden også skal være en tid der man skal ha det artig.

– Jeg har tatt et valg om å ha det gøy i studietiden. Det er et bevisst valg jeg har tatt, og jeg bruker mye av budsjettet på det, men har kontroll på økonomien. Det som er til overs, bruker jeg heller på en tur med venner, enn på sparing, sier han.

– Forbruket mitt varierer.

Jeg kan ha et forbruk på alt fra 5000 til 10 000 kroner i måneden, sett bort fra husleie og strøm. Som regel går det som kommer inn på konto, ut igjen.

Mye jobbing

SSB-undersøkelsen, som ble gjort på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, viser at ni av ti studenter har yrkesinntekt i løpet av året og at seks av ti jobber fast ved siden av studiene. I 2010 utgjorde yrkesinntekt i snitt 53 prosent av studentenes disponible inntekt, som er inntekt etter skatt, pluss studielån. Dette er en oppgang på 9 prosentpoeng siden 2005.

Otterbeck er én av de studentene som ikke jobber regelmessig ved siden av studiene.

– Det er jo mange som jobber ved siden av studiene, men jeg vil tro at utgiftene øker i takt med inntekten. Man blir kanskje litt mindre kritisk til hva man bruker penger på. For min egen del opplever jeg ikke at jeg mangler noe særlig, selv om det er en del ting en biinntekt kunne hjulpet på, sier han.

Tveita har jobb ved siden av studiene, og påpeker at det er viktig å ha tid til andre ting enn å studere.

– En god kombinasjon av jobb og studier tror jeg er sunnere og bedre enn å lese åtte-ti timer hver dag, for å sette det på spissen.

Dyrt å bo

Både Tveita og Otterbeck leier bolig mens de studerer, noe som er svært typisk for studenter. Hele 71 prosent er i samme situasjon, fire ganger mer enn i resten av befolkningen. Siden 2005, da det sist ble gjennomført en lignende undersøkelse, har studentenes boligutgifter økt med 16 prosent i snitt. Denne økningen har ikke blitt kompensert gjennom studiestøtten, viser rapporten.

Otterbeck bor nå i en av Studentsamskipnaden i Oslos (SiO) studentboliger, men leide før på det private leiemarkedet. Tveita, derimot, leier privat, selv om han ser den økonomiske fordel av å bo i studentbolig.

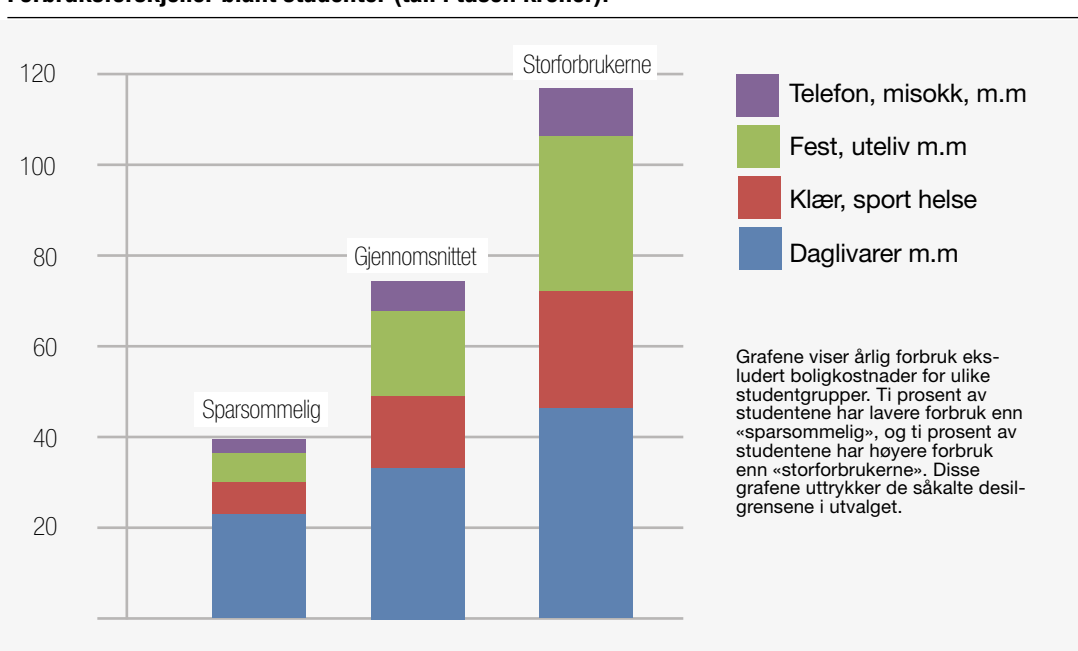
– Det hadde uten tvil gått bra å bo som studentene som lever billigst, men akkurat nå har jeg lyst til å bo sentralt og ha god plass rundt meg. Og da koster det noe mer enn på studentbolig, selv om det er grei størrelse på endel av dem, sier Tveita.

vegarder@universitas.no

På kontoret: Andreas Otterbeck tar gjerne kaffe på kontoret til fagutvalget, der han er nestleder.

Forbruksforskjeller blant studenter (tall i tusen kroner):

Får mer av mor og far

SSBs undersøkelse viser at flere studenter blir avhengig av økonomisk støtte hjemmefra.

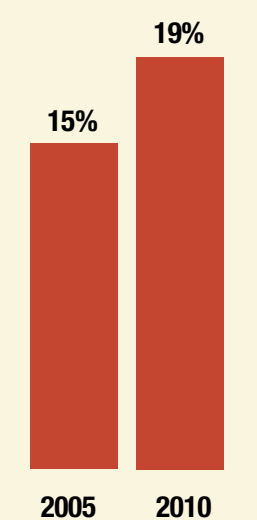
Sammenlignet med 2005, sier flere studenter at støtte fra foreldre er deres viktigste eller nest viktigste inntektskilde (se graf). Mens denne andelen i 2005 var 15 prosent, har den nå steget til 19 prosent. I samme periode har andelen som oppgir at de mottar regelmessig støtte hjemmefra, økt svakt, samtidig som beløpet totalt sett er redusert noe.

Det gjennomsnittlige beløpet

en student mottar hjemmefra årlig, var i 2010 4 907 kroner. Ser man på utviklingen i foreldrestøtte de siste 12 årene, viser rapporten at det er en viss økning i andelen som er avhengig av økonomisk hjelp fra mor og far.

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen avviser at dette skyldes for dårlig studiefinansiering.

– Det er de andre inntektskildene som gjør at det er store forskjeller mellom studentene. Det er ikke dramatisk økning i støtte hjemmefra, men det er betydelige beløp som overføres fra studentenes foreldre. Det er klart at dette har stor betydning for hva studentene har å rutte med, sier hun.

Andel som oppgir foreldre som viktigste eller nest viktigste inntektskilde (andel av alle studenter)

universitas@universitas.no

ller blant studenter

Studenters inntekt, økonomi og boutgifter

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har SSB gjennomført en levekårsundersøkelse av norske studenter i 2010. Sist gang i en slik undersøkelse ble gjennomført var i 2005. Hovedfunnene er:

- 60 prosent jobber ved siden av studiene, og 9 av 10 har yrkesinntekt i løpet av året.
- 71 prosent leier bolig, 9 av 10 har utgifter knyttet til husleie eller boliglån.
- Over halvparten av studentene har det siste året mottatt økonomisk støtte fra familie til dekning av utgifter.
- 18 prosent av studentene har ofte eller av og til problemer med å håndtere løpende utgifter. Dette er en nedgang fra 27 prosent i 2005.
- Studenters boutgifter har økt med 16 prosent i løpende kroner (ikke prisjustert) sammenlignet med 2005. I samme periode brukte derimot studentene litt mindre på løpende utgifter, når det korrigeres for prisstigningen.

kilde: SSB

Dagen derpå: –Dette er frokosten. Jeg var ute å feiret den nye leiligheten i går, så det går litt tregt i dag. Jeg spiser som regel godt, rett og slett fordi jeg er veldig glad i mat, sier Håkon Tveita.

Fire av ti under fattigdomsgrensen

SSBs undersøkelse viser at bortimot halvparten av studentene faller nedenfor fattigdomsgrensen. Kunnskapsminister Kristin Halvorsen er ikke bekymret for dette.

– Studentlivet er en fase og studentene vil være i en situasjon hvor de investerer i økt inntekt framover. At man i en kortere periode har dårlig råd, er jeg ikke så bekymra for. Det jeg er bekymra for, er om studiefinansieringen gir økende sosiale forskjeller mellom studenter, sier hun.

Undersøkelsen benytter EUs definisjon av fattigdom. Da teller du som fattig dersom din disponible inntekt er lavere enn 60 prosent av medianinntekten per husholdning, som tar høyde for større husholdningers stordriftsfordeler.

I 2010 var medianinntekten i befolkningen 295 500 kroner. Når man regner med studielån, inntekt etter skatt og støtte fra familie, faller 41 prosent av studentene under denne grensen. Studentgruppene med lavest andel under grensen, er studenter med forsørgeransvar, studenter ved BI/Campus Kristiania og studenter som eier bolig.

universitas@universitas.no

Rapporten blir politisk ammunisjon

Både Øyvind Berdal i NSO og kunnskapsminister Kristin Halvorsen ser argumenter for sin sak i SSB-undersøkelsen.

Norsk Studentorganisasjon har som sitt viktigste mål å gjøre det mulig å være student på heltid. Leder Øyvind Berdal mener levekårsundersøkelsen viser en gang for alle at dette ikke er mulig, slik studiestøtten er i dag.

– Vi ser at det har vært en nedgang i studiestøtten på én prosent siden 2005, når vi justerer for den generelle prisstigningen. Nå er det sånn at over 50 prosent av studentenes disponible inntekt nå stammer fra deltidsarbeid ved siden av studiene. Dessuten har over halvparten støtte hjemmefra underveis. Alt dette går på tvers av prinsippet

om lik rett til utdanning og de politiske løftene som er gitt, sier Berdal.

Boutgifter sentralt

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen ser også flere utfordringer knyttet til studenters økonomiske situasjon, og ønsker oppmerksomhet omkring temaet velkommen. Hun vil bruke rapporten til å høyne ambisjonsnivået, og har dessuten invitert blant andre Berdal og forskerne bak rapporten til et møte.

– Rapporten viser at det har vært riktig å prioritere å bygge flere studentboliger, men rapporten gir god begrunnelse for å øke ambisjonsnivået og se nær-

mere på kostnadsnivå og satser for studentboliger. Det andre er hva vi skal gjøre med studiestøtten. Vi har prisjustert støtten hvert år i vår periode, men hvis

man ikke gjør mer enn å prisjustere, blir studentene hengende langt bak andre grupper i samfunnet, erkjenner hun.

– Viser rapporten at studiestøtten er for lav i dag?

– Rapporten gjør det aktuelt å se på nivået til studiestøtten og se på tiltak for å komme med reduksjoner i studentenes kostnader. Her står boutgiftene sentralt.

Men noen umiddelbar økning

Bestilte rapporten: Kunnskapsminister Kristin Halvorsen bestilte rapporten som studentpolitikkerne vil bruke mot henne.

FOTO: HANS DALANE - HVAL

i studiestøtten har ikke studentene i vente.

– Regjeringserklæringen legger ikke opp til det i inneværende periode. Det som er avgjørende nå, er at alle partiene har oppmerksomhet om dette når de vedtar partiprogrammer for neste stortingsperiode. I SVs forslag er dette med.

Gir ikke opp

NSO og Berdal påpeker at store ord snart bør følges opp med handling. Han vil fortsette kampen for heltidsstudenten.

– Vi skal bruke tallene til å ansvarliggjøre regjeringa. Tallene bekrefter at studiestøtten ikke strekker til og at det går på akkord med prinsippet om lik rett til utdanning. Heltidsstudenten er fortsatt en illusjon. Gjennom undersøkelsen har regjeringa fått de tallene og grunnlaget den har bedt om, og det er bare å følge opp med handling, sier han.

universitas@universitas.no

Sikkerhetselskapet G4S vrakes av UiO

ETIKK

tekst: Universitas

Studentparlamentet og Palestina-komiteen Blindern var i høst pådriver for at Universitetet i Oslo skulle si opp leverandøravtalen med sikkerhetselskapet G4S. Årsaken er selskapets bidrag til okkupasjonen av palestinske områder gjennom leveranser til den israelske stat. I desember i fjor kunne studentene kassere inn seieren: Etter forhandlinger

med ledelsen ble utløpsdatoen for kontrakten med G4S framskyndet. Avtalen med G4S utløper nå i juli.

Anbudsrunden skal gjøres på nytt og formodentlig på en «strengere» måte. En ny avtale om levering av sikkerhetstjenester er allerede på arbeidsbordet, opplyser universitetsrektor Ole Petter Ottersen.

Forsiktig med ordene

– Det som er kjempeviktig for oss nå, er at vi skal vurdere alle an-

budene som kommer inn, inklusive et eventuelt anbud fra G4S. Deretter får vi anledning til å se hvordan anbudene forholder seg til kravene i våre etiske retningslinjer. Hvis G4S kommer med et anbud og ikke har disse kravene i orden, vil de falle ut, sier Ottersen.

Rektoren vil derimot ikke si i klartekst at det er selskapets Israel-handel som er årsaken til at kontraktens utløp ble framskyndet.

– Vi har ikke mulighet til å gjø-

re en etisk vurdering av firmaet under en kontraktsperiode som løper. Vi sørger for at avtalen løper ut så fort som mulig slik at vi kan vurdere firmaets etiske profil dersom de søker på nytt.

– Er det i tråd med gjeldene regelverk å kjøpe tjenester fra et selskap involvert i ulovlig okkupasjon?

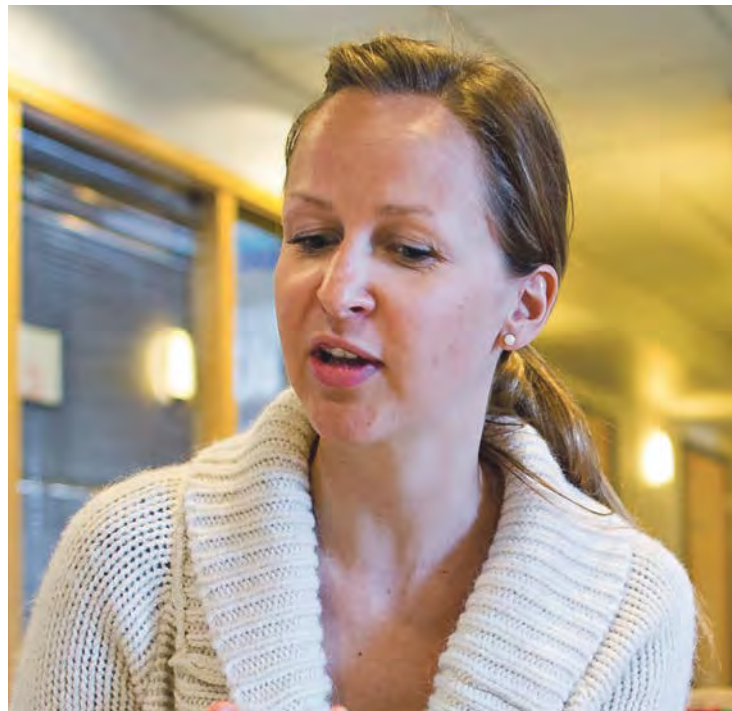
– Jeg kan ikke være så spesi-
fikk, dette har vi ikke gjort noen selvstendig undersøkelse av. Mer enn det kan jeg ikke si, sier Ottersen.

– Skal trekke oss ut

Da Universitas 26. september snakket med kommunikasjons-sjefen i G4S i London, Debbie McGrath, fortalte hun at de har planer om å trekke seg ut av de omstridte områdene, men må vente til de nåværende kontraktene går ut.

universitas@universitas.no

Studentenes vaktbikkje

Ombudskvinne: Marianne Rustberggard er tidenes første studentombud i Norge.

Tidligere studentpolitiker-topp, Marianne Rustberggard, er ansatt som Norges første studentombud. Hun håper studenter med problemer snart begynner å komme til henne.

SJU KJAPPE

tekst: Vegard Røneid Erikstad
foto: Skjalg Bøhmer Vold

– Hva vil du oppnå som studentombud?

– Først og fremst ønsker jeg å skape et tryggest mulig læringsmiljø, og være tilgjengelig for de studentene som har noe de vil ta opp med UiO. Jeg håper å være tilgjengelig for dem som møter hindringer eller utfordringer på veien, og sørge for at de får hjelp.

– Hvordan skal du få til dette?

– Akkurat det med tilgjengelighet og lavterskel er veldig viktig for meg. For å få til det kan mye gjøres. Jeg må være synlig ved semesterstart slik at studentene får kjennskap til at det finnes et studentombud. Jeg skal opprette en nettside med informasjon, og bruke sosiale medier. Det er også sentralt å ha kontakt med Studentparlamentet og de til-litsvalgte, og i tillegg ha et kontor som gjør tilbudet synlig på campus.

– Hvilke utfordringer vil du møte i stillingen?

– Hvis du sammenligner den med et verneombud, har jeg færre hånd-

faste regler å slå i bordet med. Det er en formell utfordring. I tillegg er det en utfordring å nå ut og gjøre stillingen kjent. Det har jeg tro på at jeg skal få til.

– Hvordan håper du arbeidsdagen din vil se ut?

– Det er jeg spent på selv.

«Jeg håper å være tilgjengelig for dem som møter hindringer eller utfordringer på veien, og sørge for at de får hjelp.»

Marianne Rustberggard,
nytt studentombud ved UiO.

Jeg håper at jeg greier å nå ut til alle som trenger det, og at de opplever at deres rettsikkerhet blir

ivaretatt. I tillegg håper jeg å være en god ambassadør for ordningen utenfor UiO, og kunne fortelle om hvordan vi gjør det her.

– Er du redd for at stillingen blir brukt som en unnskyldning fra UiOs side for ikke å selv jobbe aktivt for å ivareta studenters rettigheter?

– Jeg har hørt noen prate om det, men det er ikke noe jeg tenker på selv. Jeg synes det er sprekt av UiO å få i gang dette. De jeg har hatt kontakt med foreløpig, har vært opptatt av å hjelpe til slik at tilbudet skal bli best mulig.

– Du vil stå på UiO sin lønnsliste. Kan du da være en uavhengig, kritisk røst?

– Jeg forholder meg til mandatet som er gitt av UiO. Det som er fint med mandatet, er at UiO er veldig tydelig på at jeg skal være på studentenes side, og jeg føler meg trygg på at det skal gå fint.

– Vedtaket i SiOs hovedstyre om aldersgrense for studentboliger, som du var med på å fatte før nyttår, møter motbør av studentpolitikere. Er dette en uheldig start på jobben som studentombud?

– Som studentombud er det ikke min oppgave å uttale meg om den saken. Det er nå en ny styreleder som får ta den debatten.

vegarder@universitas.no

Navn: Marianne Høva Rustberggard

■ Alder: 29

■ Oppvokst: Gol i Hallingdal

■ Utdanning: Bachelor i kultur og samfunn fra Det humanistiske fakultet og master i rettsvitenskap, begge fra Universitetet i Oslo (UiO).

■ Aktuell med: Avtroppende styreleder i Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus, og blir 1.februar studentombud ved UiO.

■ Kan fra 1. februar nås på studentombudet@uio.no eller studentombudet@uio.no.

Salomon
Johansen

ADVOKATHJELP

Utsatt for vold?   Utsatt for overgrep?   Skadet i ulykke?

Ta kontakt, så kan vi hjelpe deg.

Våre erfarne advokater undersøker om du har rett til fri rettshjelp eller lignende.

Send e- post eller ring for en gratis og uforpliktende samtale.

benestad@salomon-johansen.no
telefon 22 98 99 46

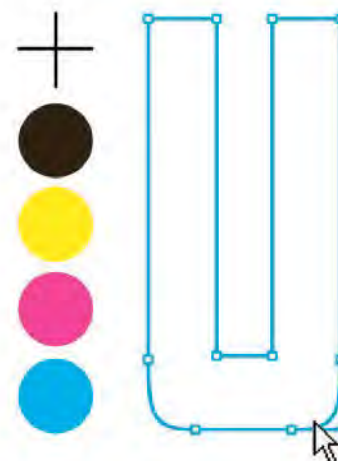

skipperud@salomon-johansen.no
telefon: 22 99 36 92

Advokatfirmaet Salomon Johansen AS
www.salomon-johansen.no

Vil du jobbe i Norges største studentavis?

JOURNALISTER

Universitas er vaktbikkje, kulturorgan og debattforum for over 60.000 Oslo-studenter. Vi trenger idérike, skriveføre journalister som brenner for å lete fram og skrive spennende saker innen ulike stoffområder og sjangre, som nyheter, kultur, feature, essay, anmeldelser, kommentar- og analyse. Du bør være engasjert og villig til å sette av tid.

Opplys gjerne hvilket stoffområde du helst vil arbeide med.

Spørsmål om stillingen rettes til redaktør Emma Tollersrud.

emma.tollersrud@gmail.com

911 23 791

FOTOGRAFER

Vi trenger dyktige fotografer som kan ta spennende nyhets- og reportasjebilder og portretter som skiller seg ut. Du er teknisk stødig og har evnen til å arbeide selvstendig. Eget utstyr er en forutsetning.

Spørsmål om stillingen rettes til fotosjef Helle Gannestad.

hellegannestad@gmail.com

911 51 685

DESIGNERE

Vi trenger intelligente og idérike designere som har blick for god lay-out og kjennskap til verktøyene Universitas arbeider med - InDesign, Illustrator og Photoshop. Mesteparten av arbeidet foregår mandag og tirsdag, og uttegnerne jobber i turnus.

Spørsmål om stillingen rettes til desksjef Benjamin Edward Oliver.

Søknaden må inkludere en portfolio.

benjamin.e.oliver@gmail.com

465 58 033

Søknad, CV og arbeidsprøver sendes til emma.tollersrud@gmail.com.

SØKNADSFRIST 27. JANUAR 2013

UNIVERSITAS er en av Europas største studentaviser, med 34 utgivelser i året. Vi dekker i dag alle læresteder tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akerhus. Vi er stolte av å tilby de viktigste nyhetene om utdanning og akademia og de beste studentrelaterte leseropplevelsene i Norge.

I 65 år har Universitas vært en viktig døråpner inn i mediebransjen for talentfulle journalister, skribenter, fotografer og sidedesignere. Totalt jobber ca. 45 personer i Universitas. Vi satser aktivt på å bringe fram det beste hos hver enkelt av våre medarbeidere.

VI KAN TILBY:

- Et svært godt sosialt miljø i en trivelig, engasjert redaksjon.
- En uvurderlig erfaring for alle som ønsker en fremtid innen journalistikk, foto og medier generelt.
- En variert og spennende jobb med store utviklingsmuligheter og rom for nytenkning og kreativ utfoldelse.
- Du er engasjert og iderik, samarbeider godt og har god leveringsevne og gjennomføringskraft. Tidligere erfaring er en fordel, men ingen betingelse.
- Arbeidet er honorert og lar seg kombinere med studier.
- Universitas vektlegger mangfold og oppfordrer studenter fra alle aktuelle læresteder til å søke, uansett kjønn eller kulturell bakgrunn.

Fakturaflause kan koste flesk

Penger fikk eksotisk reise: Universitetet i Oslo overførte feilaktig 1,2 millioner kroner til India, her representert ved Taj Mahal.

FOTO: CC/ FLICKR/ ALAINBOURGOISE

Det indiske forlaget Allied Publishers fikk i august i fjor utbetalt 1,2 millioner kroner fra Universitetet i Oslo. Pengene skulle egentlig til Indonesia, men Allied Publishers har ennå ikke tilbakebetalt beløpet.

REGNSSKAPSROT

tekst: Anders Rikstad

Dokumenter som Universitas har fått tilgang til, avslører den totale forvirringen som oppstår i administrasjonen til Universitetet i Oslo (UiO) etter at tre pengeoverføringer gikk til feil mottaker. Beløpene summerer seg til 1,2 millioner kroner.

Det er en rådgiver ved Universitetet i Oslos regnskapsseksjon som oppdager million-skandalen i september i fjor. Når han varsler ledelsen i en e-post, skriver han følgende:

«Det er overført et svært stort beløp til Allied Publishers uten at jeg vet hvem dette er eller om vi kan ha et realistisk håp om å få pengene tilbake».

Han legger til: «Dette er svært alvorlig og det er ikke noe jeg kan eller vil stå ansvarlig for».

Pengene skulle egentlig overføres til et universitet i Indonesia, men havner i stedet hos et forlag i India.

Teknisk og menneskelig svikt

Forlaget Allied Publishers fikk pengene fordi selskapet står oppført i UiOs leverandørliste. Ifølge Marianne Mancini, avdelingsdirektør i Økonomiseksjonen, skulle Allied Publishers vært fjernet fra leverandørlisten ettersom det er lenge siden selskapet ble brukt som leverandør til UiO. Ifølge Mancini ligger forklaringen på betalingsbommerten i at systemet som automatisk leser av fakturaer, koblet utbetalingen til feil leverandør. Personen som skulle kontrollere utbetalingen, oppdaget ikke feilen.

Påstår lovbrudd

Da UiO først tok kontakt med forlaget for å kreve pengene tilbake, lovet Allied Publishers at alt ville ordne seg, men så fikk forlaget plutselig en annen idé, ifølge Mancini.

– Vi kontaktet dem på telefon, og de var positive til å betale tilbake beløpet. Så skjedde det noe.

De sa at de regnet beløpet som en forhåndsbetaling og at forlaget nå var klar til å ta i mot ordre fra UiO, sier Mancini.

Regnskapsdirektøren sier det aldri var aktuelt å legge inn noen ordre, og at Allied Publishers opptrer ulovlig når de holder tilbake midler som de urettmessig har fått.

UD til unnsetning?

Forlaget ble plutselig utilgjengelig på telefon, og UiO fortsatte korrespondansen på e-post. Etter flere runder frem og tilbake i høst har ikke UiO sett snurten av pengene.

UiO har også truet med å koble inn advokat dersom forlaget ikke betaler tilbake pengene innen 18. januar i år. Den norske ambassaden i India skal også være koblet inn i saken, ifølge regnskapsdirektøren.

– Er det realistisk å forvente pengene tilbake?

– Vår vurdering er at vi får pengene tilbake. Vi skal jobbe hardt for å få det til, sier Mancini.

Refs fra Riksrevisjonen

I fjor avdekket Riksrevisjonen store svakheter ved UiOs elektroniske fakturasystem. Gjennomgangen til Riksrevisjonen viste at flere gale utbetalinger fra UiO fører til at kostnadene i regnskapet ikke er reelle.

– Har dere planer om å forbedre fakturasystemet?

– Vi har gjennomført store forbedringer av kvalitetssikringen av fakturaer. Både systemforbedringer og forbedring av rutiner, svarer Mancini.

Hun viser til at de forbedrede rutinene førte til at utbetalingsfeilen i august ble oppdaget bare etter noen få dager.

anders.rikstad@universitas.no

«Forlaget sa at de regnet beløpet som en forhåndsbetaling og at de nå var klar til å ta i mot ordre fra UiO.»

Marianne Mancini, avdelingsdirektør i Økonomiseksjonen ved UiO

Lover snarlig tilbakebetaling

Det indiske selskapet Allied Publishers mener at de ikke har gjort noe ulovlig. Økonomidirektør på Allied Publishers kontor i New Dehli, Pankaj Pahwa, sier til Universitas at de ikke fikk vite om feilen før i oktober.

– Vi antok at Universitetet i Oslo hadde overført pengene til oss som en bestilling, og at vi ville høre fra dem. Vi svarte at overføringen ikke var feil, fordi alle firmaets detaljer var påført betalingen. Vi ventet på å utføre ordrebestillingen fra Universitetet når den kom, sier Pahwa.

Etter at Universitetet purret på nytt i desember, koblet Allied Publishers inn den norske ambassaden, ifølge Pahwa.

– Vi tok selv kontakt med den norske ambassaden for å høre om dette faktisk var en feil. Vi har nå fått et brev fra Harald Nævdal ved ambassaden, der han skriver at overføringen skyldes en teknisk feil ved betalingssystemet til universitetet. Vi kommer nå til å ta kontakt med universitetet og har planer om å betale tilbake i løpet av kort tid, avslutter Pahwa.

universitas@universitas.no

Instruerer: Studentrådsleder Lasse Johan Thue (til høyre) instruerer Elen Andrea Erikstein i førstehjelp.

Sykt høy strykprosent

44 prosent av sykepleierstudentene ved Høgskolen i Oslo og Akershus strøk på eksamen i sykdomslære.

SYKEPLEIER- UTDANNINGEN

tekst: Geir Molnes

foto: Klaudia Lech

De høye stryktallene kan skyldes for lite undervisning i faget, mener Lasse Johan Thue, studentrådslederen for sykepleierstudentene. – Vi burde hatt mer undervisning. Det er ikke bare fakultetets feil at så mange stryker, men det er heller ikke bare studentenes feil, sier Thue.

Det er likevel bare én av flere mulige forklaringer på hvorfor nesten halvparten av tredjeårsstudentene ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) strøk på eksamen i sykdomslære. På eksamen, som ble avholdt 19. desember, var det bare tre av studentene som klarte beste karakter (se grafikk).

Sykdomslære dreier seg blant annet om kunnskaper om årsaken til sykdom, og hvordan sykdommer utvikler seg over tid.

Nye eksamensspørsmål

Dag Karterud, instituttleder for sykepleie ved HiOA, avviser at undervisningsopplegget har vært for dårlig.

– Det har ikke vært store endringer i undervisningsopplegget i forhold til tidligere. De som var godt forberedt, har gjort det bra. Det er de studentene som ikke har lest nok, som stryker, sier han.

Ifølge Karterud har instituttet tidligere fått klager på at mange kom seg gjennom eksamen ved å pugge tidligere eksamensoppgaver. Derfor innførte instituttet et nytt sett med eksamensoppgaver som tester studentene i andre deler av pensum.

Han tror dette er mye av årsaken til den høye strykprosenten.

– Mindre og dårligere undervisning

Studentrådsleder Thue mener det er et generelt problem at det er for mange sykepleierstudenter på HiOA i dag.

– Det er en stor overbooking av sykepleierstudenter på høyskolen i dag. Det har ført til at det er blitt mindre og dårligere undervisning, sier han.

Han mener dette blant annet har ført til at studiegruppene er blitt for store.

– Forskning viser at studiegrupper bør være på seks elever, mens

vi har ti til tolv på høyskolen. Da jeg begynte var det 6–8 studenter per veileder, sier Thue.

Ønsker mer tilbakemelding

Thue er heller ikke fornøyd med mengden tilbakemeldinger sykepleierstudentene får.

– Vi får veldig få tilbakemeldinger på studieoppgavene. Vi har bare krav på én tilbakemelding i året, og det er ikke godt nok.

«Studentene får for dårlig oppfølging. Mange føler at de ikke blir sett.»

Lasse Johan Thue,
Studentrådsleder for sykepleie ved
Høgskolen i Oslo og Akershus

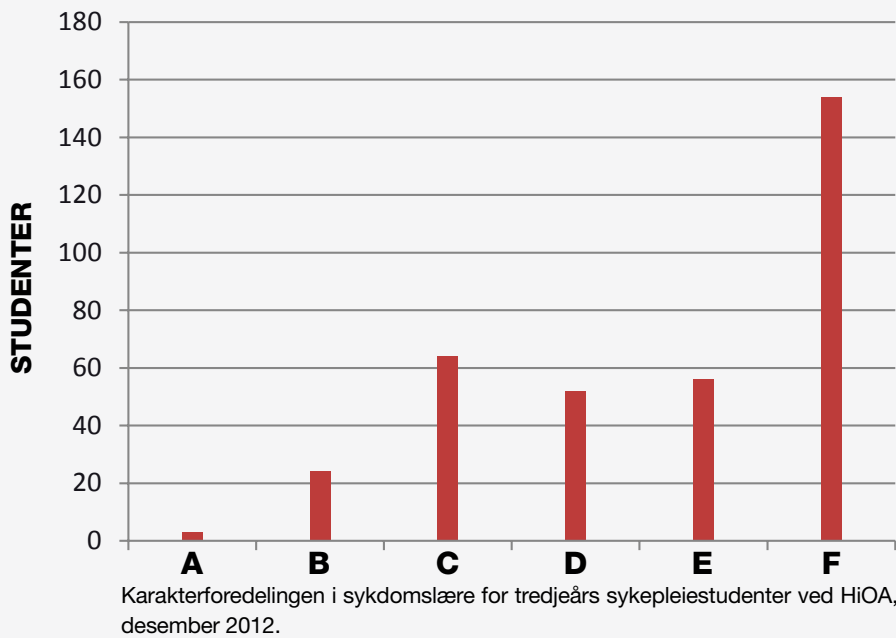
Studentene får for dårlig oppfølging. Mange føler at de ikke blir sett.

Selv om Thue mener mye kunne vært bedre, er han likevel godt fornøyd med samarbeidet mellom studentrådet og instituttledelsen.

– Vi har en veldig god dialog med instituttledelsen. Dette er ikke problemer som de ser gjennom fingrene på, eller som blir ignorert, sier han.

geirmoln@universitas.no

Slik var karakterfordelingen

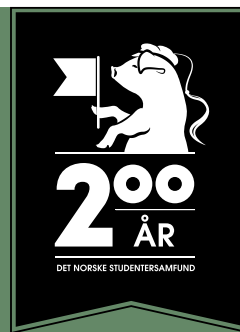

Kilde: Studentweb 2013

DETTE SKJER PÅ

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

Betong / torsdag 21. februar / 21.00 / cc: 270/220

Dinosaur Jr. på DNS i februar!

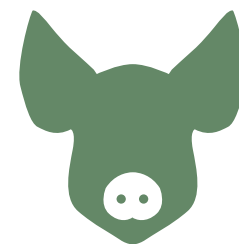
Yes!

Et av våre absolutte favorittband kommer tilbake til Oslo i år, med den nye platen "I Bet On Sky" i bagasjen.

«I Bet On Sky» er det tredje albumet fra Dinosaur Jr. etter at originaltrioen (J Mascis, Lou Barlow og Murph) ble gjenforent i 2005, og bandets tiende studioalbum totalt. De ti låtene plasserer seg midt i bandets erketypiske lydbilde, med geniale riff og rufsete melodier i overflod. Albumet er på alle måter et verdig tilskudd til en allerede fabelaktig diskografi.

Dinosaur Jr. er av mange regnet for å være en av grunnleggerne av den alternative rocken som kom på 90-tallet. Med sin særegne sound fikk trio en på sent 80-tall velfortjent kultstatus og de har vært forbilder for band som Nirvana og Soundgarden.

Dinosaur Jr. har rett og slett mye på samvittigheten. Det er vanskelig å forestille seg både grunge og mye av den indierock som lages i dag uten bestefar J. Mascis droneaktige vokal og lange elegiske gitarsoloer.

Onsdag 16/01

19.00 Onsdagsdebatten:
Hugo Chavez: Working
class hero?

Torsdag 17/01

19.00 Film: Slalåm under
himmelen
21.30 Torsdags-jam

Fredag 18/01

19.00 Akademisk vorspiel:
Smertens filosofi

Lørdag 19/01

21.00 Konsert: Phone Joan +
supp.: Annette Gil

Mandag 21/01

19.00 Upop:
Tillater relativitets-
teorien reiser i tiden?
19.00 Film: Flukten fra New
York (1981) og Cyborg
(1989)

Tirsdag 22/01

19.00 Film: Boys Don't Cry
(1999)
20.00 Tirsdagsquiz

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

akademika

Sivert Høyem

lørdag 26. januar

på semesterstartfest

170 kroner

Ekklusivt for medlemmer av Det Norske Studentersamfund

Medlemskap får du kjøpt i døra for 200 kroner

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

akademika

debattredaktør: **Ingrid E. Daae**
ingriddaae@universitas.no 482 42 240

Kronikk: **3500 tegn**

Leserinlegg: **maks 2000 tegn**

Replikk: **800 tegn**

Sendes til: **universitas@universitas.no**

Frist: **fredag klokka 15**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Skolepengestøtte

« Vi har tross alt valgt å gå der selv. Ikke bare betaler BI studenter mer av utdanningen selv, vi jobber også i snitt mer ved siden av studiene enn andre studenter. Sånn sett bidrar vi mer til samfunnet enn noen av de mer samfunnsbevisste raddisene i NSO ;) Håper at NSO en dag også vil slutte å sutre om mer penger til 11 måneders studiestøtte for å slippe å jobbe. Den ekstra arbeidserfaringen og verdiskapingen dette medfører kommer alle til gode. »

BI student

Studentverv

« Er jo ganske latterlig at det overhodet ikke er noen konkurranse om disse vervene. »

Nils Johan

Overbetalt

« Hva skal et studentombud med 600 000 i årslønn? Det er vel mer enn hva en førsteamanuensis med 10 ganger høyere kompetanse tjener. Studentombud bør avlønnes på nivå med vit.ass. o.l. Dette er jo en studentpamp som har fått stillingen. »

Hæ?

Slapp studentavis?

« Jeg har hørt at dette med «tyngden du trenger» er ganske misvisende. Det er da ikke meningen at du skal ha tid til å jobbe ved siden av studiene. »

tneduts IB

Slapp studentavis?

« De er liksom så fine og flotte at det for én gangs skyld er helt greit med manglende kandidater. :D »

Bodil

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Hun er Norges første studentombud»

Hentet fra debatten til nyhetssaken «NSO gir BI en kald skulder»

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Vil ha makta i student-Oslo»

«Jeg har hørt at dette med «tyngden du trenger» er ganske misvisende. Det er da ikke meningen at du skal ha tid til å jobbe ved siden av studiene.»

tneduts IB, fra debatten til nyhetssaken «NSO gir BI en kald skulder».

«Hva skal et studentombud med 600 000 i årslønn?»

Hæ?, fra debatten til nyhetssaken «Hun er Norges første studentombud»

LESERNES MELDINGER

Send sms til 925 68 716

« Funnet! Et stykk juletre oppdaget i mitt bokskap. Noe forkomment. »

bill.merk. «Snart påske»

« Savner faktisk pensum litt... lol »

hilsen biyology

« Semesterstart = koffeinavhengighet igjen.. Faen. »

HiOA

« Din melding her. »

red.

Aldersdiskriminering i studentboligene

STUDENTBOLIGER
Tone Vesterhus, leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) sin aldersgrense i studentboligene er feilslått og har ikke studentdemokratiet i ryggen. Rett før jul sendte SiO en informasjonsmail til alle beboere i studentboligene. Budskapet var at fra 1. januar 2013 innføres aldersgrense på 35 år for søkere til studentbolig.

SiO skriver videre at det nye reglementet er vedtatt av SiOs hovedstyre etter innstilling fra Velferdstinget i Oslo og Akershus. Det de ikke nevner, er at hovedstyrets vedtak var stikk i strid med Velferdstingets innstilling. I Velferdstinget har aldersproblematikk blitt utførlig debattert. Både i 2011 og 2012 vedtok Velferdstinget nei til aldersgrense i studentboligene, og senest i fjor hadde vi som hovedprioritering å fjerne aldersgrensen på studentmånedskort for kollektivtrafikk.

Det viktigste prinsippet i norsk utdanningspolitikk er lik rett til utdanning. Velferdstingets politiske program fastslår at «tilgangen til SiOs velferdstilbud skal under enhver omstendighet gis

slik at prinsippet om lik rett til utdanning ivaretas og fremmes». Vi mener aldersdiskriminering i studentboligene er i strid med dette prinsippet.

Bomiljøet i studentboligene er ikke et argument for hvorfor studenter over 35 år ikke hører hjemme der. Hvem bestemmer hvem som er «forstyrrende elementer» i et bomiljø, og hvor går grensa når man kan definere en hel gruppe mennesker som «ubeleilige»?

Hovedargumentet for å innføre aldersgrense for studentboliger har vært å korte ned boligkøen. Det stemmer at boligkøene er altfor lange i dag, men det er ikke slik at flere vil få tilgang til studentboliger når aldersgrensa innføres. De kortere køene vil gå på bekostning av en utsatt gruppe studenter: barnefamilier som vil bli fratatt retten til studentbolig og kastes inn på det private boligmarkedet.

Like mange studenter vil fortsatt mangle et boltilbud, men køene vil ikke lenger være synlige. Slik mister studenter et argument for å presse fram vedtak om å bygge flere studentboliger. Dette er en politikk som innskrenker prinsippet om lik rett til utdanning og velferd. Velferdstinget ønsker mer studentvelferd til alle – ikke mer diskriminering.

Slapp studentavis?

STUDENT-JOURNALISTIKK
Jørn Wichne Pedersen, leder SAIH-Blindern

Som fast leser av Universitas tør jeg påstå at avisen ofte leverer god, kritisk journalistikk. De skal ha klapp på skulderen for det. Imidlertid har jeg begynt å spekulere i om ikke det kritiske elementet tidvis overdrives. Det er forståelig at avisen ikke ønsker å framstå som et reklameorgan for initiativrike studentforeninger. Samtidig er det av nyhetsinteresse for studenter å få et innblikk i hva disse frivillige organisasjonene arbeider med. Hensynene bør i større grad balanseres.

16. november lanserte SAIH musikkvideoen «Radi Aid – Africa for Norway». I løpet av en uke var filmen sett over én million ganger på Youtube. Den hadde vært på forsiden til nettaviser som Dagbladet, Huffington Post og The Guardian. Den hadde blitt vist av NRK og BBC i tillegg til en rekke andre TV-selskaper. Alt fra Verdensbanken til Jehovas vitner twitret om kampanjen. Universitas derimot, viet ikke kampanjen det minste av om-

tale. Det til tross for at flere studenter ved UiO var med på å lage filmen. Aktivister fra SAIH-Blindern har spilt en sentral rolle i flere stadier av både planlegging og produksjon. Begge deler har delvis funnet sted på Villa Eika.

Dette tipset jeg Universitas om i november. Likevel har ingen i SAIH blitt kontaktet og ikke ett ord er nevnt i avisen. Dette synes jeg er kritikkverdigg. Hvordan kan en studentvideo, med røtter til Universitetet i Oslo, få forsidedekning hos ledende mediehus på minst fire kontinenter, men ikke kvalifisere til en notis i Universitas?

Avslutningsvis vil jeg si at jeg ikke er overrasket. Det er nemlig ikke første gang at noe lignende skjer. Forøvrig vil jeg oppfordre avisen til i større grad å omtale det positive som finner sted ved universitetet. Gjerne med et søkelys på studentengasjement.

«Hvordan kan en studentvideo med røtter til Universitetet i Oslo få forsidedekning hos ledende mediehus på minst fire kontinenter, men ikke kvalifisere til en notis i Universitas?»

Norsk matkultur

KJØTTFORBRUK
Geir Storli Jensen, leder i Oslo Grønne Studenter.

I julehøytiden har nok mange som meg vært i kontakt med sine norske røtter ved å spise tradisjonsmat. I lys av den siste tidens debatt om norsk kultur mener jeg det er på høy tid også å diskutere norsk matkultur. Jeg tror ingen av oss ønsker å komme i kontakt med våre forfedres hverdagsmat. Variasjoner over grøt og kokte poteter er verken smaksmessig eller ernæringsmessig en fortid vi ønsker oss tilbake til. Likevel er det ett aspekt ved tidligere og mindre velstående generasjoners matvaner vi bør ta med oss: Kjøttmengden. I dag har kyllingfilet og kjøttdeig tatt over hovedrollen på norske matbord, og kjøttforbruket er større enn noen sinne. Andelen kjøtt i kosten øker, til tross for at helsemyndighetene advarer om negative helseeffekter. Samtidig skrev Universitas i en notis

før jul om hvordan klimautslippene i produksjonen av en kilo storfekjøtt i verste fall kan tilsvare CO2-utslippene som en biltur fra Oslo til Trondheim. Mens klimadebatten har fokusert på energi og teknologi har våre matvaner blitt absurde, både i historisk og globalt perspektiv.

Hvis norske matvaner skal legges om må vi aktivt gå inn for å endre dem. Vi må rett og slett lære at masse enkel, vanlig hverdagsmat kan lages vegetarisk. Kantinene på Universitetet skal ha ros for å ha ligget i tet når det gjelder vegetariske alternativer, og det er gledelig å se at det offentlige følger etter. For eksempel har både Oslo og Trondheim bystyre etter forslag fra Miljøpartiet de grønne vedtatt at offentlige kantiner skal ha vegetariske alternativer. Men for å endre norske matvaner trengs sterkere midler. I tillegg til å videreføre dagens ordninger med vegetartilbud er det på tide å innføre kjøttfrie mandager i SiOs kantiner. Kun gjennom at folk får oppleve at det finnes kjøttfrie alternativer til helt vanlig mat kan vi hjelpe til med å skape en matkultur for framtiden.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Regjeringen leverer innen forskning, mens Høyres løsninger er gammelt – og dårlig – nytt, mener stortingsrepresentant Karin Yrvin (Ap).

Vi satser på forskning

KRONIKK

Karin Yrvin, stortingsrepresentant og leder av Arbeiderpartiets forskningsutvalg

Forskning er viktig for å få ny viten. Det handler om jakten på nye ideer og nye løsninger. Jakten på hvordan verden kan gå framover. Forestillingen om at mennesket kan påvirke sin egen hverdag og styre samfunnsutviklingen er grunnlaget for vårt moderne samfunn. Dette er opplysningstidens idé og modernitetens grunn tanke. Troen på ny viten og vitenskapsbaserte beslutninger er grunnleggende for Arbeiderpartiet.

Derfor satser vi på forskning. Veksten i statsbudsjettet til forskning har siden den rødgrønne regjeringen overtok i 2005 vokst 2,5 ganger mer enn budsjettet som helhet. Realveksten i statsbudsjettet er på 12,5 prosent, mens forskningsinnsatsen har økt med hele 32 prosent siden vi tok over. Dessuten har det offentlige forskningsinnsats økt fra 0,8 prosent i 2005 til 0,92 prosent i dag. Vi er dermed på god vei til å nå målet om at det offentlige skal bruke én prosent av BNP til forskning. Slik satsing har gitt og vil gi ny viten og samfunnsmessige gevinster.

Høyre sier de har nye ideer og løsninger. Men deres ideer virker tvert imot å være gårsdagens løsninger på morgendagens utfordringer. Når de sier de skal «satse på forskning» så har de to hovedtiltak: Å gjeninnføre

gaveforsterkningsordningen og gjeninnføre forskningsfondet. Hva er det som er nytt i dette?

Ulempen med forskningsfond er at budsjettet baseres på avkastning, noe som er lite forutsigbart. Med et slikt opplegg må regjering og Storting hvert år vedta hvor stor andel av Statens pensjonsfond som skal øremerkes forskning for å holde en reell videreføring. Regjeringen velger isteden å videreføre avkastningen fra Forskningsfondet som ordinære bevilgninger som

«Regjeringen mener det er mer fornuftig at bruken av offentlige midler på forskning skal være basert på faglige prioriteringer, ikke på hvilke institusjoner som får gaver fra privatpersoner.»

automatisk blir pris- og lønnsjustert hvert år. På den måten er man sikret at midlene ikke mister «verdi» som følge av lønns- og prisstigning.

Gaveforsterkningsordningen forsterker gaver fra private med offentlige midler. Ordningen fremstilles

ofte som et sentralt virkemiddel for å øke næringslivets forskningsinnsats. Erfaringen viser derimot at ønsket effekt langt fra var så stor som håpet. Regjeringen ønsker at private skal gi gaver til forskning. Det kan de fritt gjøre, og det gjør de. Men regjeringen mener det er mer fornuftig at bruken av offentlige midler på forskning skal være basert på faglige prioriteringer, ikke ut fra hvilke institusjoner som får gaver fra privatpersoner. Vi satser bedre. Blant annet har vi økt budsjettene for Fri prosjektstøtte.

Satsing på forskning gir resultater. Vi ser et stadig økende antall avlagte doktorgrader, økt publisering, sitering og internasjonalt samforfatterskap, økt internasjonal deltakelse og flere kvinner i forskningen. Det er mange smakebiter på viktig og god forskning. Flerfaseteknologien har spart oljebransjen for flere hundre milliarder kroner og er tatt i bruk av oljeselskaper over hele verden. Norge er ledende i verdenssammenheng på forskning innen seneffekter etter kreftbehandling. Og senteret for molekylærbiologi og nevrovitenskap har som mål å ta en ledende rolle i forskningen på å forhindre nevrologiske sykdommer og aldring av hjernen.

Arbeiderpartiet har som mål at Norge skal være et av verdens sterkeste kunnskapssamfunn med bedrifter og forskning i verdensledende posisjoner på de områdene vi har folk og fortrinn. Det har Norge gode forutsetninger for å få til, gjennom en robust økonomi, konkurransedyktig innovativ arbeidskraft og forskningssatsingen i budsjettet. Arbeiderpartiet har høye ambisjoner for Norge. Kunnskap tar Norge videre.

kulturredaktør: **Are W. Sandvik**
are.sandvik@universitas.no 415 22 929

reportasjeredaktør: **Astrid Karstensen**
astrid.karstensen@universitas.no 477 52 707

KULTUR

FOTO: KK+/FLICKR/CC

Big in China

FASHIONISTA: Ingvil Melhus Brevik, andrærsstudent på bachelorstudiet i kunst og design ved Høgskolen i Oslo og Akershus, på linja mote og produksjon, er plukket ut som finalist i designkonkurransen Hempel Awards i Kina. Den internasjonale konkurransen blir hvert år arrangert av China Fashion Designers Association. Spesielt inviterte klasser sender inn bidrag, og noen få blir plukket ut til å være med på

finalevisning i Beijing i vårsemesteret.

– Ingvil skal nå sy opp en kolleksjon og reise, og hele klassen følger henne ned for å støtte henne og se finalevisningen, forteller Sigrud Grimsrud, som også er student i kunst og design på mote og produksjonslinja ved HiOA.

Det er ikke første gang HiOA er representert i konkurransen. De siste årene har minst én deltaker fra høyskolen deltatt i finalen.

Grisefest i 200 år

FOTO: MUSEUM FOR UNIVERSITETS- OG VITENSKAPSHISTORIE

Store personligheter, feider og storhetstider har gjort beretningen om Studentersamfundet til en fargerik og snål historie over 200 år.

– Jubileet skal feires med brask og bram, og i stor stil, sier formand Silje Christine Andersen.

SAMFUNNSFEIRING

tekst: **Anders Ballangrud**

foto: **Helle Gannestad**

Det er i år 200 år siden – 2. oktober 1813 – at Det Norske Studentersamfund (DNS) ble stiftet, som første studentorganisasjon i Skandinavia. Historien er full av interessante episoder.

Med Bjørnstjerne Bjørnson som formand ble DNS politisert i 1870. Verdt å nevne er også kvinnes adgang til medlemskap i 1884, at huset ble stengt av okkupasjonsmakten i 1940, og det som gjerne betegnes som DNS sin storhetstid rundt 60-tallet.

Storhetstidepoken er velkjent for sine aggressive studentpolitikere i fulle saler og studenter sulteføret på sosial kontakt.

Evig formålskonflikt

Debatten om DNS sitt formål var viktig tidlig i historien, og er på ingen måte avklart ennå.

– Konflikten om formålet, om Studentersamfundet først og fremst skal være en sosial arena, en politisk og faglig arena, eller bidra til studentenes dannelse, har fulgt organisasjonen helt opp til våre dager, sier Tor Ivar Hansen ved Forum for univesitetshistorie på Universitetet i Oslo (UiO).

Han mener DNS utvilsomt har mistet mye siden storhetstiden.

– De har ikke lenger den posisjonen de hadde som en svært sentral debattarena som hele landet fulgte med på. Konflikten mellom det som er studentersamfundets formål, vitenskapelige sysler og underholdende beskjeftigelse, er fortsatt relevant. I dag er DNS først og fremst en sosial arena, selv om både debatt, foredrag og teater spiller en vesentlig rolle.

– Må vise oss mer frem

Nyvalgt formand i DNS, Silje Christine Andersen, mener samfunnet fortsatt spiller en viktig rolle. Hun ønsker å finne tilbake til noen elementer fra storhetstiden.

– Man ser gjerne tilbake på

60- og 70 tallet som storhetstiden, da generalforsamlingene ofte hadde 5000 oppmøtte. Vi er fortsatt en viktig institusjon, som skal være et inkluderende for alle studenter i Oslo. Vi har et bredt kulturtilbud, men vi må mer opp og vise oss frem, sier Andersen.

Hun mener jubileumsåret 2013 er en perfekt mulighet til å gjøre seg mer synlig blant oslostudentene.

– Målet for 2013 er å få flere folk hit, og at alle studenter skal vite om DNS uansett hvilken skole de går på.

Hollywood og rock

Studentersamfundet har svært høye forventninger til jubileumsåret, og lokker med både

filmstjerner og rockeartister.

– Vi har mange store arrangementer i år. Dessuten kommer flere kjente personligheter, som for eksempel Martin Sheen, og det blir kick-off på semesteret med Sivert Høyem-konsert 26. januar. Jubileet skal merkes av flere enn studentene, forteller formand Andersen.

Hun vil gjerne se DNS i førersetet også de to neste århundrene.

– I tillegg til de vanlige arrangementene kommer det flere arrangementer som er spesifikt knyttet til jubileet. Dette er en stor begivenhet, og vi vil fortsette å være studentenes tilholdssted også de 200 neste årene, sier Andersen.

Høgmo blir fulltids fotballdoktorstudent

FOTBALLDOKTOR: Tidligere fotballtrener for Tromsø IL, Per-Mathias Høgmo, har takket nei til mange trenerjobber for å satse fullt på doktorgradsstudier ved Det helsevitenskapelige fakultet ved Universitetet i Tromsø. Prestasjonskultur er temaet han tar for seg i avhandlingen, og som en del av oppgaven skal han til Manchester og intervju personer i Manchester United-apparatet rundt Sir Alex Ferguson.

– Jeg skal se på hvordan Fergusons rolle som leder har påvirket organisasjonen. Nå får jeg tid til å ta fatt på dette arbeidet på vårparten. Det har vært vanskelig å få det til når jeg har arbeidet fullt, forteller Høgmo til UiTs nettside.

I tillegg har Høgmo gått gjennom 30 Manchester United-, Real Madrid- og TIL-kamper, og tatt for seg likheter og ulikheter i hvordan lagene scorer mål.

FOTO: LIEWCF/FICKR/CC

HiOAs nett har fått navn

I TIDEN: Før jul skulle en Ipad lokke deltakere til å foreslå navn til Høgskolen i Oslo og Akershus' nye nettside. Over 200 forslag senere er det bestemt – HiOAs nye nettside skal hete Khrono. På den kommende redaktørens (Tove Lie) blogg står det å lese at Khrono ble valgt fordi Kronos (også kalt Khronos på norsk, og Chronos på engelsk) er tidsguden i gresk mytologi, og at Khrono skal skrive om det som er i ti-

den. Videre står det at navnet Khrono assosieres med kronikk, og at en av de viktigste grunnene til å opprette denne avisen er at avisens eiere, HiOA, ønsker mer debatt.

Foruten å være tidsguden i gresk mytologi er Kronos kjent for å ha vært faren til Zevs, som senere drepte sin far.

Mannen med det Ipad-vinnende forslaget er Bernt Michael Johansen, som selv jobber på HiOA.

▲ **Høytidelig:** To kvinner bærer tronen med Den Gyldne Gris, fra den 14. store Grisefest i Oslo rådhus i 1963 – samme år som DNS' 150-årsjubileum.

FOTO: MUSEUM FOR UNIVERSITETS- OG VITENSKAPSHISTORIE

«Henrik Wergelands studentkull fra 1825 er blitt kjent som særlig vilttert.»

Tor Ivar Hansen, Forum for universitetshistorie ved UiO

▲ **Åpner dørene:** –Vi håper å være studentenes tilholdssted også de neste 200 årene, sier formand Silje Christine Andersen.

Vilter Wergeland

DNS har også huset andre store personligheter gjennom sin 200 år lange historie, Johan Sebastian Welhaven, Tor Erling Staff og Henrik Wergeland, for å nevne noen. Sistnevnte har tydeligvis satt standarden for mer enn å gå i 17. mai-tog.

– Henrik Wergelands studentkull fra 1825 er blitt kjent som særlig vilttert. Allerede i 1822 hadde grupper av studenter kommet på banen og begynt å legge vekt på de rekreative sider ved studentlivet. Etter grundig debatt ble det åpnet for andre forfriskninger enn konversasjon, musikk og tobakk, idet man lot *Samfundslars*, Studentersamfundets trofaste pedell gjennom

lange tider, sette fram vin, noe som før hadde vært forbeholdt de større anledninger, sier Hansen.

Smaken av vin skulle vise seg å trumfe de strenge restriksjonene.

– Selv om protokollen forsikrer at *Munterheden* [...] *aldrig oversteg de rette Grændser*, er det god grunn til å anta at det å sette alkoholbegrensninger var litt vel optimistisk, legger han til.

Hva mener du om 200-åringen DNS? Del dine tanker og opplevelser på universitas.no

anderbal@universitas.no

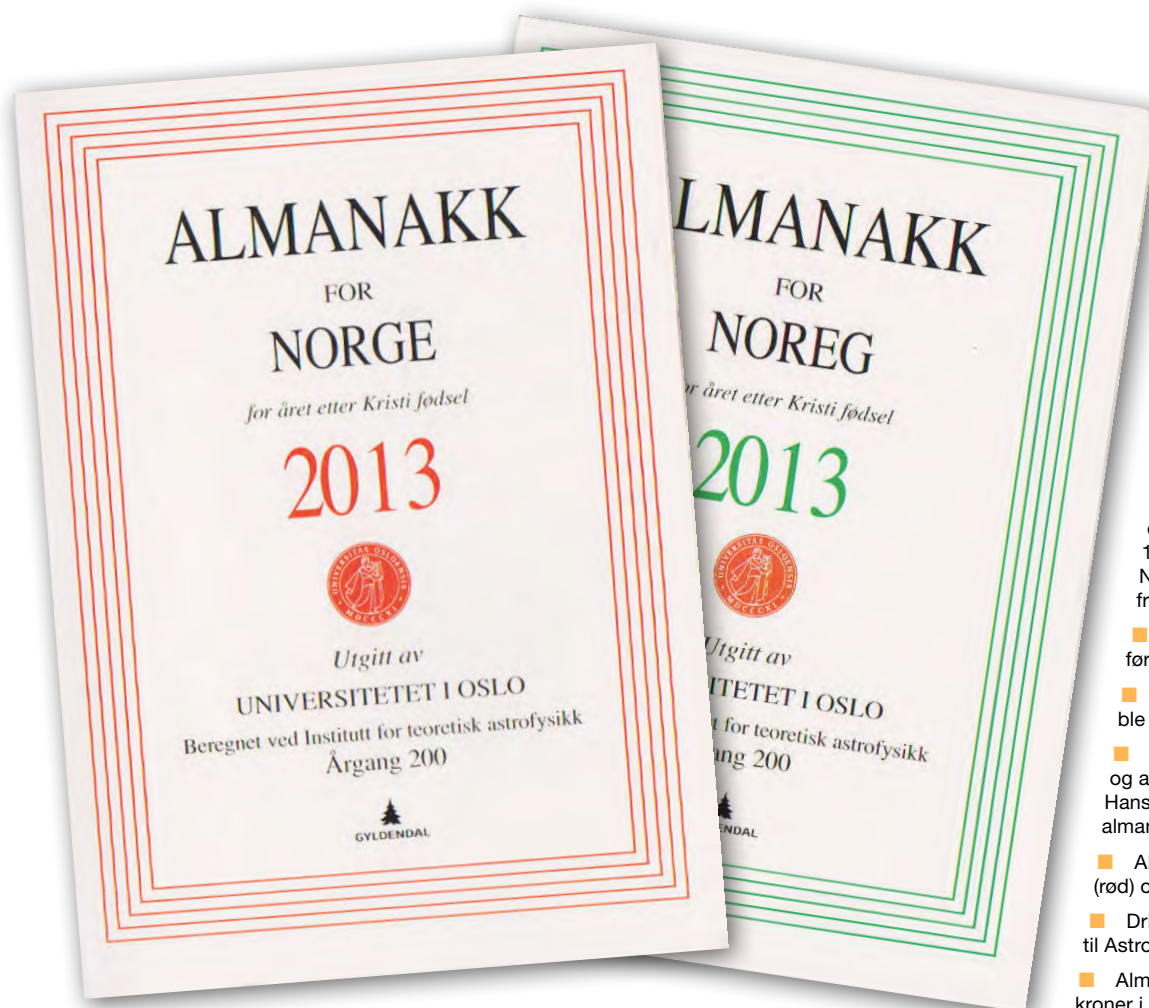
▼ **Trangt:** Formand Anton Skjelderup står på talerstolen i et tett pakket, mannsdominert lokale på DNS' 90-års-jubileum.

FOTO: MUSEUM FOR UNIVERSITETS- OG VITENSKAPSHISTORIE

Liten og seiglivet

Almanakk for Norge

- *Almanakk for Norge* ble egentlig utgitt for første gang i 1644 av forlegger Tyge Nielsson. Nielsson piratkopierte materialet fra Universitetet i København.
- Almanakken fra 1644 er den første boken trykket i Norge.
- *Almanakk for Norge* ble utgitt årlig fra 1814.
- Den anerkjente fysikeren og astronomen Christopher Hansteen var redaktør for almanakken fra 1815–1863.
- Almanakken gis ut på bokmål (rød) og nynorsk (grønn).
- Driftsoverskuddet går til Astrofysisk institutt.
- Almanakken selges for 49 kroner i de fleste bokhandlere.

Universitetet i Oslos *Almanakk for Norge* holder fortsatt koken. I år publiseres den for 200. gang.

JUBILEUM

tekst: Mia Caroline Bratz

foto: Helle Gannestad

Vet du ikke om det er flo eller fjære, hvor Venus står på himmelen, eller hvilken dag Ramadan faller på? Fortvil ikke! *Almanakk for Norge* har fungert som et lite, bærbart Wikipedia for nordmenn i 200 år.

Lommealmanakken bistod våre forfedre med alt fra livredning, forebygging av tuberku-

lose, telefontakster til potetdyrking. Men den lille røde (eller den nynorske grønne versjonen) kan kunsten å overleve. Foreløpig lever den i beste velgående som pocketutgave. Etter planen skal den også lanseres som app.

Pustet Bibelen i nakken

– Den lille boken var fast inventar i de fleste hjem, sammen med Bibelen og salmeboken, forteller juss-professor og medlem i Universitetet i Oslos almanakk-komité, Kirsti Strøm Bull.

På et tidspunkt ble salgstallene for almanakken kun slått av Bibelen. Det ble festet minst like stor lit til den vesle almanakken som til de hellige skriftene.

Feil i almanakken kan få uante følger. På 1980-tallet måtte almanakk-komiteen betale boten til en fisker som hadde fisket med feil garntype, etter at fiskeren hadde lest i almanakken at denne var lovlig.

Kjemper tappert mot Internett

Mens almanakken i 1945 hadde et svimlende opplag på 130 000 eksemplarer, er det nå redusert til 55 000.

Har almanakken sjanse til å overleve i smarttelefonens tidsalder? Astronom og redaktør av *Almanakk for Norge* gjennom 20 år, Kaare Aksnes, er uenig i at teknologien danner ut den vesle lommealmanakken.

– Almanakkens fordel er at du kan sitte og bla i den fram og tilbake. I almanakken kommer du over interessante ting som du ikke nødvendigvis leter etter. Du kan ikke bla på samme måte med en smarttelefon.

Astronomen vedgår likevel at det kan være en ulempe at fakta ikke kan rettes opp digitalt.

– Noen leser almanakken som fanden leser Bibelen. Er det noe

som er feil kan du være sikker på at vi blir gjort oppmerksomme på det, forteller Aksnes.

Almanakk-monopol

Den lille røde almanakken utfordres ikke bare av Internett, men også av andre almanakker. I 1987 fratok Konkurransetilsynet Universitetet i Oslo eneretten til å utgi almanakker, og dermed ble almanakk-monopolet fra 1814 oppløst. Etter 1987 ble den tradisjonsrike boka skubbet ut over sidelinjen av andre større almanakker.

Men så lenge almanakken har et driftsoverskudd på rundt 300 000 årlig, har ikke almanakk-komiteen noen planer om å gi tapt for større aktører.

– Den største grunnen til ikke å legge den ned, er at jeg ikke vet om noen annen publikasjon som har årgang 200. Så lenge vi ikke pådrar oss direkte utgifter, bør vi fortsette å utgi almanakken, fastslår Strøm Bull.

universitas@universitas.no

Almanakk-forkjempere: Redaktør og astronom Kaare Aksnes og medlem i almanakk-komiteen Kirsti Strøm Bull jobber for å holde liv i den lille hjelperen.

Stjerneskudd: *Almanakk for Norge* har vært en suksessrik bok, og fungerte lenge som et lite Internett for vitebegjærlige nordmenn. Her gir den oversikt over stjernene på den nordlige halvkule.

Rockefeller

music hall - oslo

Fredag 18. januar: Tønes "Sån Av Salve!" ÅRETS NORSKE ALBUM! Dagbladet DAGBLADET FIRDAPSTEN AFTENPOSTEN VG DAGSAVISEN Supp.: GENERALFORSAMLING Bill. kr. 250,- 18 år leg. Lørdag 19. januar: Plumbot Bill. kr. 270,- 18 år leg. Torsdag 24. januar: HVORFORDET TROND-VIGGO TORGENSEN BJARTE TJØSTHEIM Torsdag 11. april: TROND-VIGGO TORGENSEN KRISTOPHER SCHAU Bill. kr. 250,- 18 år leg. Fredag 25. januar: Dobbel releasekonsert: Black Sabbath & Audrey Horne Studentrabatt 200,- Supp.: TRUCKFIGHTERS Bill. kr. 250,- 18 år leg. Lørdag 26. januar: Junipher Greene Bill. kr. 300,- 18 år leg. Torsdag 31. januar: HANNE BOEL Bill. kr. 350,- 18 år leg.	Lørdag 2. februar: VALENTIN KRETTE SPELLER JOKKE Supp.: SKADA Bill. kr. 250,- 18 år leg. Onsdag 6. februar: MIKAEL WIEHE med OLA GUSTAFSSON og JERKER ODELHOLM "En Gammel Man" ute nå! AFTENPOSTEN Bill. kr. 320,- 18 år leg. Fredag 8. februar: Etterfest kl. 23.00. ÅRETS BESTE 2012 NATTIDAG: BRØDES OM BYEN DIN Bill. kr. 100,- 20 år leg. Lørdag 9. februar: VALKYRIEN ALLSTARS + support Studentrabatt 175,- Bill. kr. 225,- 18 år leg. Lørdag 23. februar: The Darkness Supp.: ULTRASOUND Bill. kr. 300,- 18 år leg. Fredag 1. mars: THE CARPENTER THE AVETT BROTHERS Supp.: GRACE POTTER Bill. kr. 300,- 18 år leg. Lørdag 2. mars: Rise of Floyd "Et av Nordens fremste Pink Floyd-band!" Bill. kr. 350,- 18 år leg.	Tirsdag 5. mars: CRYSTAL CASTLES Bill. kr. 270,- 18 år leg. Fredag 8. mars: SUPERFAMILY "All America" ute 18. januar! Bill. kr. 250,- 18 år leg. Tirsdag 12. mars: STEFAN SUNDSTRÖM med band "Under Radarn" ute 8. februar! Bill. kr. 300,- 18 år leg. Torsdag 14. mars: STEVE HARRIS BRITISH LION Bill. kr. 370,- 18 år leg. Fredag 15. mars: JONAS ALASKA Nytt album ute 11. mars! Bill. kr. 250,- 18 år leg. Lørdag 16. mars: STEVE LUKATHER TRANSITION Bill. kr. 350,- 18 år leg.	Torsdag 21. mars: EL CUERO Nytt album ute 1. mars! Bill. kr. 200,- 18 år leg. Lørdag 23. mars: zeromancer "Bye-bye Borderline" ute 25. januar! Bill. kr. 300,- 18 år leg. Tirsdag 2. april: Hellish Rock Part II HELLWEEN FAMMARAY Supp.: SHADOWSIDE Bill. kr. 350,- 18 år leg. Torsdag 4. april: THE GASLIGHT ANTHEM Bill. kr. 320,- 18 år leg. Lørdag 6. april: DDR SUPERKNÜLLERLEBEN Bill. kr. 250,- 18 år leg. Søndag 12. mai: BRING ME THE HORIZON Bill. kr. 300,- 18 år leg.	= Sentrum = scene Onsdag 23. januar: DROPKICK MURPHYS NB! FA BILL! "Signed And Sealed In Blood" ute nå! NRK P3 Supp.: FRANK TURNER AND THE SLEEPING SOULS Bill. kr. 420,- 18 år leg. Søndag 27. januar: CONOR OBERST Unummererte sitteplasser. Bill. kr. 320,- 18 år leg. Torsdag 7. februar: WYCLEF JEAN WITH THE REFUGEE CAMP www.wyclef.com Supp.: NICO D Bill. kr. 450,- 18 år leg. Lørdag 9. februar: THE HIVES Supp.: THE FUME Bill. kr. 350,- 18 år leg. Fredag 22. februar: BIFFY CLYRO "Opposites" ute 25. januar! Bill. kr. 370,- 18 år leg i hovedsal. Fri alder på galleriet. Torsdag 28. februar: Above & Beyond Bill. kr. 320,- 18 år leg.	= Sentrum = scene Fredag 15. mars: NS "Life is Good" ute nå! Bill. kr. 450,- 18 år leg i hovedsal. Fri alder på galleriet. John D'Er LIVE CLUB & PUB TORGGATA BAD-OSLO Tors. 17.1: Bill. kr. 150,- Dobbel slippfest: IZAKAYA & HEARTBEAT Fre. 18.1: Bill. kr. 175,- Supp.: ROBERT POST + BENDIK BRÆNNE Søn. 20.1: Bill. kr. 225,- NB! FA BILL! AWOLNATION (US) Special guest: ITCH (UK) Ons. 23.1: Bill. kr. 125,- Releasekonsert: WHILE YOU SLEPT Supp.: SEA CHANGE Tors. 24.1: Bill. kr. 225,- NB! FA BILL! SWORN (US) Supp.: LONELY KAMEL + BOMBUS(S) Ons. 30.1: Bill. kr. 225,- EIVIND AARSET med Audun Erlien + Wetle Holte + Erland Dahlen "Dream Logic" ute nå! DAGBLADET, AFTENPOSTEN Tors. 31.1: Bill. kr. 100,- KID ASTRAY Supp.: TRYM Ons. 6.2: Bill. kr. 150,- Special guests: EINAR STENSENG + CHARLOTTE & THE CO-STAR Fre. 8.2: Bill. kr. 175,- OVERTHROW + BLODIG ALVOR + MAN THE MACHETES + DUNBARROW Tirs. 19.2: Bill. kr. 275,- THE GYPSY QUEENS Tors. 7.3: Bill. kr. 150,- Releasekonsert: ALFRED HALL Fre. 8.3: Bill. kr. 200,- THE RAVEONETTES (DK) Fre. 22.3: Bill. kr. 200,- EVA & THE HEARTMAKER Lør. 6.4: Bill. kr. 250,- RAMMSUND Supp.: BLODSMAK Ons. 10.4: Bill. kr. 200,- HASTPOJKEN (S) Søn. 21.4: Bill. kr. 175,- Hellsongs (S) HUSK OGSÅ: 25.1: PAPPASAFT + BLOMST 21.2: LOCAL NATIVES 24.2: HIGH ON FIRE (US) 27.2: AUTONOMIA 28.2: BJØRN BERGE 01.3: VREID 02.3: VILLAGERS (IRL)

Forsalg: www.rockefeller.no, Posten, Narvesen, 7-Eleven, tlf. 815 33 133. Gruppe- og bedriftssalg: kontakt post@rockefeller.no / tlf. 22 20 32 32. NB! Bill. avg.

Fullstendig program og info: www.rockefeller.no

MIN STUDIETID

Tekst: Geir Molnes
Foto: Patrick da Silva Sæther

- HVEM:** Ludvig Løkholt Lewin
- STUDERTE:** Forberedende ved Universitetet i Oslo, samfunnsgeografi ved NTNU
- NÅR:** 2001–2006
- AKTUELL MED:** Programleder i NRK-serien *Skaperverket*

Fikk øresopp av radioaktivitet

– Egentlig ville jeg jobbe med å forvalte kystsoner. Jeg ville bli arealforvalter i en eller annen kommune. Jeg trodde at oppdrettsnæringen kom til å ha stor vekst, og at man kom til å drive med oppdrett av alt mulig rart i framtiden, som snegler. Jeg er glad for at jeg hoppet av den planen der, sier Ludvig Løkholt Lewin.

Det er kanskje ikke så rart. I dag jobber Lewin med radiodokumentarer for P3, og er aktuell som programleder i TV-programmet *Skaperverket*, som sendes på NRK. Han er i perlehumør mens han geleider oss gjennom en uforståelig komplisert labyrint av ganger, heiser og broer på NRK Marienlyst. Når han skal beskrive sitt studieløp, deler han det inn i tre faser.

– Det første året var jeg veldig flittig og fikk gode karakterer. Så var det år nummer to, da var jeg en middels student som jobbet en del ved siden av, i NRK. Det siste året jobbet jeg veldig mye, studerte veldig lite og fikk ræva karakterer, sier han.

Studentlivet i Trondheim ble en stor opptur, minnes Lewin. Han beskriver starten på studiene som en lang runde med sammenhengende festing. I denne perioden meldte han seg inn i en rekke studentorganisasjoner, én av disse var Studentradioen i Trondheim.

– Det vil jeg si er det smarteste jeg noen gang har gjort. Hvis jeg kikker på vennene mine nå, så er brorparten fra studentradioen. Det var den kuleste tiden i mitt liv. Jeg fikk jobbe med noe jeg syntes var gøy, uten at det var

noe press. Det er synd å si det, men det er jo nesten ingen som hører på, ler han.

Det ble ofte lange kvelder på studentradioen. I det han selv omtaler som et av sine beste minner fra den tiden, gikk det på helsa løs.

– Jeg og en som heter Jørgen skulle lage en radiodokumentar. Vi satt og drakk gløgg og whisky i tre dager og netter i strekk. Jeg fikk, og dette er ikke kødd, sopp i øra fordi jeg hadde sittet så lenge med headsettet på. Det var så mye fukt, så dårlig miljø inni de klokkene, at jeg måtte til legen for å få medisiner mot øresoppen!

I studentradioen jobbet Lewin blant annet med programmet *Kommunefokus*, som var et ironisk humorprogram om kommunen. Et av programmenet handlet om renseanlegg. De ville se på kommunen som en kropp, der renseanlegget skulle representere avførings-systemet.

– Vi startet med å skylle ned et bind som vi skrev en melding på. Så beina vi ned på renseanlegget og prøvde å finne det igjen. Det endte opp med en lang oppdagelsesferd i alt det som folk skyller ned. Og jeg kan fortelle deg at der er enormt mye som er overraskende.

– Som?
– Vi fant mye leker. Vi fant sexleketøy. Moderne renseanlegg er ganske fascinerende.
– Hva var det rareste dere fant?
– Vi fant en redningsvest, husker jeg.
– Det er rart.
– Det er veldig rart.

magasin@universitas.no

«Vi satt og drakk gløgg og whisky i tre dager og netter i strekk.»

Gitar pluss bok: Aslag Guttormsgaard (t.h.), Ole Petter Andreassen og resten av gutta i Black Debbath er de eneste som får det til å ta av på bygdefest med FAFO og Jon Bing.

Debbath for

Humor og akademia går sjelden hånd i hånd, men Black Debbath leier dem begge.

AKADEMISK ROCKE-MØTE

tekst: Are W. Sandvik

foto: Klaudia Lech

Hva kan akademia og stonerrock tilføre hverandre? Det var spørsmålet Black Debbath stilte da de arrangerte folkemøte om temaet forrige onsdag. Et av innslagene, protestsangen mot Christian Ringes' planlagte skulpturpark på Ekeberg, er bare en av guttas selvutnevnte akademisk-satiriske protestviser i stonerrock-format. Er det noen i akademia som bryr seg?

– Egentlig er akademia og stonerrock ganske selvmodsigende kategorier, sa Turboneger-gitarist Knut

Schreiner under sitt innlegg forrige onsdag.

Ifølge Schreiner er det feil å synge aktuell debatt i stonerrocken. Tradisjonelt sett vil stonerrockerne bare vekk fra samfunnsrommet og ut i space, ut i ørkenen, som han sa.

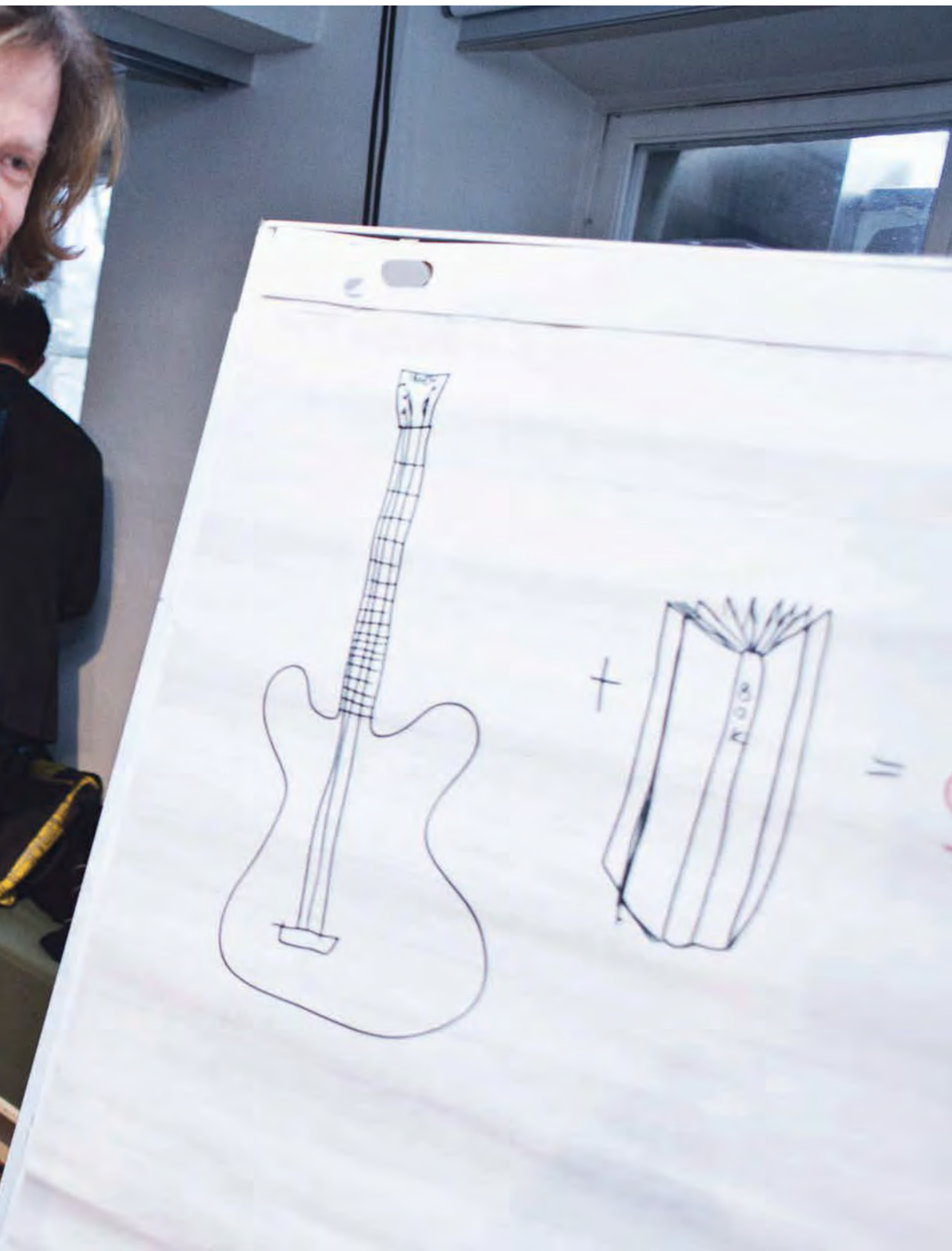
Det vil ikke kultbandet Black Debbath. På den nye platen deres, *Nå får det faen meg være rock! Akademisk stoner-rock!*, finnes låter om FAFO (Fagbevegelsens senter for forskning, utredning og dokumentasjon), norsk bjørnsonforskning, et åpent brev til rettsinformatikk-professor Jon Bing og norsk utenriktjeneste. Det er ganske fjernt fra Kyuss' syrebefengte ørkentekster og stoner-rock-tekster generelt. Instrumentalt og utseendemes-

sig er det derimot lite hos Black Debbath som assosieres med Blindern. Men ikke la deg lure. Med sin bredbente rockepositur står de godt plantet i hver leir. De er avkom av billedkunstnere, universitetsrektorer og stortingsrepresentanter, men vil i motsetning til sine forfedre bli tatt på alvor i akademia med langt hår og tung bass.

Det er vel ingen tvil om at lista med protestviser som har hatt samfunnsinnflytelse på akademisk nivå er lang. Woody Guthrie og Bob Dylan, Tupac Shakur og NWA, for å nevne noen. På musikkens har ikke akademia stått hevet over populærkultur de siste årene.

Spørsmålet er likevel et annet

moro skyld

for Black Debbath. De har med seg et element til i bagasjen som akademia tradisjonelt har et svært problematisk forhold til: Humor (om det har noe forhold til det i det hele tatt). Er det rom i akademia også for humormusikk, som gitarist Aslag Guttormsgaard kaller Black Debbaths låter?

Til stede på folkemøtet var også Harald Eia. Han mener å ha fra sikre kilder at humormusikk kun har to prosent av det totale musikkmarkedet i verden, og at den er underordnet såkalt alvorlig musikk.

– I tillegg har den lavere rang enn komikken også, som Atle Antonsen omtalte en komiker som grep etter gitaren: «Se der ja! Opp med gitarkrykka», fortalte Eia.

Hans sosiologiske konklusjon er at humormusikken faller mellom to stoler. Den blir underordnet an-

«Egentlig er akademia og stoner-rock ganske selvmotsigende kategorier»

Knut Schreiner, gitarist i Turboneger og spaltist i Morgenbladet

nen humor og basert på Schreiners analyse av musikken, er den også underordnet «alvorsmusikken» fordi den mangler en ekte ideologi. Humor kan krydre musikk, spesielt praten mellom låtene, men fungerer ikke som grunnmur eller premiss i seg selv i musikken, mente Eia.

Hos Christian Ringnes hen-

ger det nok heller ingen Black Debbath-postere på veggene. Skulpturpark skal det bli. Og antakeligvis hadde humorrockerne selvfølgelig ikke i sin vildeste fantasi innbilt seg at en styrtrik eiendomsinvestor ville gjøre helomvending etter et satirisk stonerrock-plateslipp heller. Låta kommer langt i etterkant av de politiske vedtakene som ga parken grønt lys, og står mer eller mindre uten sjanse til å påvirke saken, slik også VGs Frithjof Jacobsen understreket i sitt innlegg forrige onsdag. Hvorfor gidder de å skrive om noe så trist, når det allerede er for sent å gjøre noe med det?

Hovedmålet er ikke forandring, opprør og politikk. Ikke er det å bli tatt seriøst i akademia heller. Akademia og politikk er med sin tørre saklighet på mange måter antitesen til fet, suggererende

«Does humor belong in music?»

Er Black Debbath slaver av sin egen humor?

PLATE

Nå får det faen meg være rock! Akademisk stoner-rock!

Av: **Black Debbath**

Plateselskap: **Duplex/Musikkoperatørene**

Spørsmålet i tittelen ble stilt av Frank Zappa ved utgivelsen av et konsertalbum med samme navn i 1986. Albumet inneholdt låttitler som «Penguin in Bondage», «Cock-Suckers' Ball» og «Let's Move to Cleveland», og det var vel svar nok i seg selv på spørsmålet. Black Debbaths nyeste plate inneholder blant annet låtene «Norsk Bjørnsonforskning (holder internasjonalt lavt nivå)», «Nei til runkesti på Ekeberg! (Skulpturparksangen)» og «Bytt kjøkkenklut oftere!». Dette tolkes som et rungende «JA!» som svar på Zappas (antagelig) retoriske spørsmål. Den forholdsvis døde debatten omkring nevnte spørsmål legges forøvrig umiddelbart død med den sarkastiske og selvharselerende åpningslåta «Slaver av humoren».

Dette er Black Debbath i kjent stil – du vet hva du får: Sabbath-esque tungrock med fjasete (og ganske morsomme) tekster om hva de nå har valgt som tema. I år kaster de seg inn i samfunnsdebatten med full tyngde. Utdelingen for slike gimmick-band, eller egentlig for alle band, er å ha gode nok låter. Debbath skriver festlige tekster, er stødige og voldsomt dyktige musikere og har en velkjent sound, men gidder man fortsatt å høre på låtene når vitsene har blitt gamle? Ja og nei. De har klart det tidligere med klassikere som «Problemer innad i Høyre», «Den Femte Statsmakt» og «Traditional Food».

Men vel så mye av Debbath-katalogen er preget av artige låter med lite minneverdige riff og melodier. Det er ofte bare ganske bra/streit nok/svak firer. Tre låter skiller seg ut på årets album: «Norsk Bjørnsonforskning» har bra med trøkk og schwing, med en kubjelle som får kjørt seg hardt. «Bytt kjøkkenklut oftere!» er et slags lite progmasterverk som begynner som en stampende Black Sabbath-aktig sak, før den omkring midtveis løser i et mer sensyttittalls stadion-groove (kubjelle her og!). Minst fire ganger i uken skal du altså bytte den kluten. Det er det helt umulig ikke å få med seg. «Skulpturparksangen» er også ganske kruttsterk, med sitt heblelesende tempo, dundrende trommer, komplett med koringer og en raff gitarsolo.

Resten av låtene holder ikke like høyt nivå, og dermed ender plata som en «typisk» Debbath-plate. Man kunne ønske at bandet var like kreative musikalsk som de er tekstmessig. Det er fjellstøtt håndverk dette, og preges av høy musikalsk kompetanse, men samtidig er det veldig trygt og ganske ordinært.

Dette vet de nok godt fra før. Det er jo stort sett den samme kritikken de får hver gang de gir ut plate, og det synes ikke å plage dem nevneverdig.

Eivind Eide Skaufjord
eivines@universitas.no

Trivelig: Egil Hegerberg og Harald Eia var blant godgutta som deltok på Black Debbaths folkemøte på Litteraturhuset.

stonerrock. Og ingen vet det bedre enn vokalist Lars Lønning, hvis far, Inge Lønning, var ledende både i politikken og på universitetsarenaen.

Black Debbath spiller for å underholde, og gjør det med akademisk lektyre. Det blir det schizofrent kultband av – på godt og vondt.

arews@universitas.no

Cameras, cold ears and new winter shoes: We joined newly arrived international students as they took in the sights, sounds and weather of Oslo.

Cold exciter

REPORTASJE

Text: Thorbjørn A. Kringlebotn Borlaug

Photos: Patrick da Silva Sæther

– Here in Norway, it's mandatory to put on seat belts – even on the bus! There's a fine of about 1500 kroner I think, and you have to pay that yourself, our guide informs us.

The «oh!»-ing and clicking can probably be heard from outside. Seat belts on. As a part of the buddy system for new international students in their first week: We're going on a guided tour through Oslo towards Holmenkollen. The sidewalk is slippery. The snow is partly colored with gravel and exhaust.

The majority of students wear new, flashy winter

shoes in leather, and some poor souls unprepared for the winter's effect wear sneakers. Most of the visitors have their ears naked in the cold air.

Four days ago, Rachael Mignin (20) arrived from Chicago. She is one of the about 1700 international students who join University of Oslo (UiO) each year. They make up about ten percent of the students at the University.

Mignin is studying political science, and seizes the opportunity to learn Norwegian while she's here.

– Norwegian classes start on Monday. I'm taking four classes a week.

– *Why are you studying abroad here in Norway?*

She doesn't even need three seconds to think. It's like she has prepared for this conversation, practiced this monologue.

– I've wanted it so long! This is a dream come true for me. I've wanted to study abroad since I was ten, and I've done a lot of research the last years as to where I wanted to go, and I decided upon Norway, she explains.

– I actually want to move and live here after studying. Because I love hiking, skiing, biking, being outdoors in general, and how parents... *handle* their children here. In Norway, the father gets time off from work to spend with his new-born child, right?

It's more of a remark than a question.

– I love that thought. I wish we had the same in America. I want to have kids, and let them grow up here. Because of the safety, the high standard of living and the low crime rate. Chicago is not safe. We had 500 shooting episodes last year. Also, Norway is beautiful.

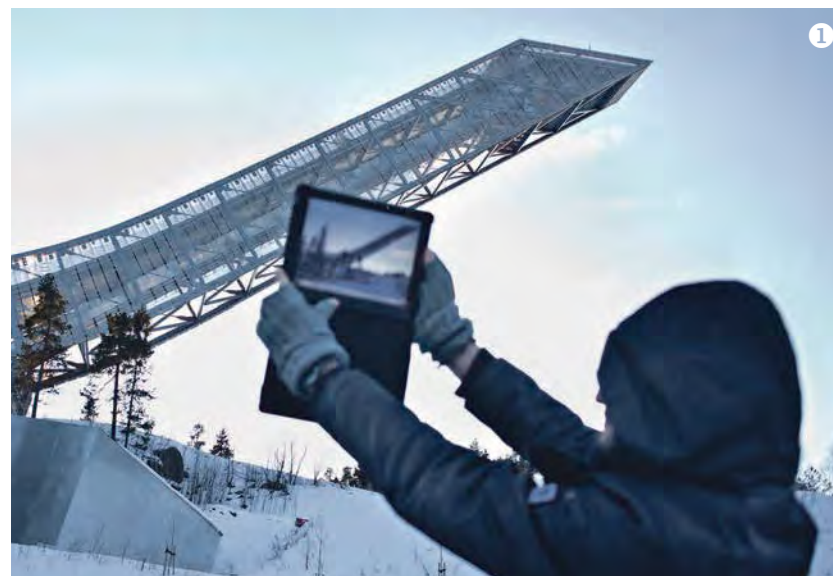

Picture time: A Norwegian flag waves in the cold January wind in front of the Ministry of Finance.

ment

«People warned me about the stereotypical «cold and closed off Norwegians, but I don't agree with that.»

Jakub Polak,
Czech student

- 1 Future wallpaper:** If you forgot your digital camera, use your iPad.
- 2 «God stemming»:** Only God knows how many group photos were taken that day.
- 3 Norwegian culture:** Rachael Mignin (20) explains how a kebab looks like, and recommends Norwegian kebab places to the other students.

The enthusiasm shines out of her eyes. One of her bracelets make a tiny sound when she explains, gesturing with her arms. The stay so far has lived up to her (high) expectations.

– I find Norwegians helpful, but not necessarily friendly. You're not mean or anything, you're very willing to help, but... When I walk down the street in United States, and there's only one person in the street, I greet that person as we pass, even if it's someone I've never met. You don't do that here. I tried that, but the response wasn't great.

Mignin stays in the student houses at Sogn. Her room is, in her words, «decent», but...

– I share bathroom and kitchen with seven men... Yeah, she says.

Other than the obviously present sound of digital cameras focusing, there's a slightly nervous and tense silence. The sun fills the harbor at Aker Brygge. The guide says you can find a beer for 90 kroner here. The choir of shock contributes to a giggling atmosphere.

One of Rachael's fellow passengers is Jakub Polak (20). He's from a town outside of Prague, the Czech Republic. He too studies political science at the University. He sits alone on the bus, mostly observing, trying to learn where he is.

He stays at Kringsjå, which he says he loves. He talks about the high number of parties, and a lot of international students who create a good atmosphere.

– I don't know anyone from my country here. I'm friends with my room mates, and I make friends through the

buddy group, which mostly consist of people who belong at the same faculty, so we have subjects in common.

Polak was warned about the stereotypical «cold and closed off Norwegians», but he rejects the theory.

Behind snow-filled trees and luxury houses, the view of Oslo and the Oslofjord appears, gradually, and the conversations are louder as the bus approaches Holmenkollen. At the top, the awkward silence is dead and buried. In the background, a lone cross country skier can be seen in the ski tracks. Fascination. Frosty breath. And somewhat awkward group photos.

anmelderredaktør: **Peder D. Stabell**
pederds@universitas.no 476 23 501

ANMELDELSER

Lev. Vel. Asap

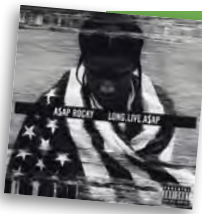
En velskapt baby av hostesaft og eufori.

Den breiale Harlem-gutten med babyface, midtskill og Snoop-fletter sørget med sitt forrige mesterverk *Live. Love. A\$AP*, for å skape nok av forventningspress på seg selv og debutalbumet. Det skulle heller ikke mer enn to singler til før han fikk en kontrakt på tre millioner dollar slengt i trynet. Resultatet er kriminelt og kreativt dynket i «purple drank».

Asap er overbevisende laidback, noe han overfører til alt han tar i. Inspirasjoner utenfra integrerer han elegant i sitt eget lyduttrykk. Det gjøres så selvsagt og naturlig at det høres kulere ut enn originalversjonen når han låner fra andre og snekrer sammen hele lydbilder. Samplingen av Frou Frous «Psychobabble» i «Ghetto Symphony» er ett eksempel. Et annet er «Fashion Killa» som kunne vært jævlige klein da det låter som Enya, men Asap mestrer også dette med største selvfølgelighet.

Albumet er velprodusert av høyt respekterte produsenter som Clams Casino (Björk, Janelle Monáe, Adele), Hit-Boy (Jay-Z, Kanye West, Eminem, Big Sean, Lil Wayne) og Emile Hayne (Ghostface Killah, The Roots, Cormega, M.O.P.), for å nevne noen. Men det er flere som er med på hipsterfesten.

Der Big Boi failet på castinga, har Asap blitt så overlesset med

PLATE

Long. Live. A\$AP

Av: **ASAP Rocky**

Plateselskap: **RCA/Sony Music**

gjester på plata si at han kunne startet Band Aid. «1Train» er en eneste stor namedropperhit, der blant annet Yelawolf, Kendrick Lamar, Big K.R.I.T og Danny Brown stemmer i. Ellers er albumet sterkt krydret med andre dedikerte struper som Florence Welch, Santigold, Drake, Schoolboy Q og til og med Skrillex har sneket seg med.

Long. Live. A\$AP skorter ikke på særegenhet. Lydbildet veksler mellom å være euforisk og dunkelt. Tempoet er hurtig, samtidig som beaten gjerne forholder seg rolig og inviterer til kronisk nakkesleng. Det er som om Asap skulle laget soundtracket til sex i slow motion. Tekstene spenner fra selvmordstanker til hvor kul og «real» han egentlig er. 24-åringen er stålsikker på det han gjør og rendyrker seg selv så det nærmest vokser lilla weed ut mellom gulltennene hans. Sånt gir bra resultater. Med tanke på at broren hans ble skutt og drept da Asap var tretten, er det slettes ikke ironisk å rope *Long. Live. A\$AP*.

Ida Madsen Hestman
ida.hestman@universitas.no

FOTO: CC/EASTSCENE

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
12.00: Tanketog
12.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost

09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Nova Nedstrippa
20.00: Goodshit
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
24.00: XO Hiphop

Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenskapskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

FOTO: KLAUDIA LECH

Fronfigur i Bendik: Silje Halstensen er kanskje liten av vekst, men musikken hennes er massiv og hardstlående.

Et kvalitetsopprør

Snurrig, støyete og sjangeroverskridende. Riot Factory har god grunn til å feire to år som plateselskap.

Indie-selskapet med det subversive navnet Riot Factory har utgitt en rekke lytteverdige plater og huser blant annet Highasakite, som stod for en av de beste norske utgivelsene i fjor. Bandet stod dessverre ikke på scenen fredag, uten at det spolerte bursdagsfeiringen i særlig grad.

Therese Aune fikk den noe tvilsomme gleden av å åpne kvelden for et publikum der mange var like interessert i å hilse på kjentfolk som å høre på musikken. Sånn blir det ofte når det er bursdagsfest, men den skjøre og snurrike musikken til Aune fortjener en mer lyttervennlig atmosfære. I tillegg forsterkes avstanden mellom musikk og publikum ved at Aune sitter ved piano med ryggen delvis vendt mot publikum. Men det finnes også lyspunkt, som når «In My Quiet Place» tar til etter innledningsvis surt strykerspill, og vakre «Broken Bird», som er Aune på sitt mest fortryllende.

Støyrockerne i Snøskred tar så over stafettpinne og øker tempoet flere hakk. Ved å kombinere tykke gitarlag, drivende trommer og generelt «bånn guffe» med detaljrikdom og improviserte støypartier, spiller bandet pulserende musikk i god shoegazer-ånd. Samtidig har de nok oppfinnsomhet og egenart til å tilføre musikken noe nytt. Låta «Streetlights» peker seg ut som spesielt vellykket med sin tunge og seige groove. Til tross for det energiske uttrykket blir bandet i overkant stillestående og kunne vært tjent med å slippe seg enda mer løs på scenen.

Stillestående skal i hvert fall ikke kveldens siste

KONSERT

Therese Aune, Snøskred og Bendik

To-årsfeiring for Riot Factory

Scene: **John Dee**

Tid: **Fredag 11. Januar**

band, Bendik, beskyldes for å være. Musikken er sår og melankolsk, men også aggressiv og eksplosiv, og preges av en intensitet som gjør det til en gåte at lydmannen skrudde lyden så uforsvarlig høyt som han gjorde. Støy er for så vidt noe som også kjennetegner uttrykket til Bendik, og godt støttet av hyperaktivt trommespill og mørke synthtoner maner gitarist, vokalist og frontfigur Silje Halstensen fram kraftfull musikk som er som skreddersydd for konserter.

Kveldens bursdagsbarn kunne neppe ønsket seg en bedre avslutning på feiringen idet Bendik med fandenivoldsk iver runder av med mektige «Aldri». Og mye tyder på at selskapet kommer til å ha flere grunner til å feire også i tiden som kommer, for i løpet av våren slipper blant annet Dråpe og Angelica's Elegy sine første fullengdere hos selskapet.

Eirik Omvik
eiriknom@universitas.no

Thorbjørn K. Borlaug, journalist

UKAS ANBEFALING

En god strek

Noen få mennesker bruker kunst-utdannelsen sin til noe helt annet enn det som er vanlig. Siri Dokken er en av dem. Som kanskje én av to i hele Norge lever hun av å illustrere kommentarer. Hun er rett og slett avistegner, derav tittelen på utstillingen: «Avistegninger.»

Som fast avistegner i Dagsavisen

Utstilling

Hvem: **Siri Dokken**

Hvor: **Deichmanske på Grünerløkka, Schous plass**

Når: **Frem til 22. januar**

Anders Ballangrud, journalist

UKAS ADVARSEL

Nyttårsillusjoner

Jaså, du tviholder fortsatt på nyttårsforsettene dine? Du skal trenne mer, slutte med røyk og tilbringe mer tid med familien, ja. Genialt. Har du kommet på dem helt selv? Blakk og i bakrus lovte du altså deg selv den 1. januar 2013 at nok er nok. Alle uvaner skal kureres. Men det var kanskje ikke så lurt å binde deg til SATS i 12 måne-

der likevel? For når vi er halvveis ute i januar er vel tiden inne for å legge planene om et nytt og bedre liv på hylla. Nyttårsforsetter varer som kjent aldri. Jo fortere du innser at slaget er tapt, jo bedre. Du får en bedre start på året med alle de dårlige ideene ute av systemet.

Ikke «hit» nok

All American kan by på en rekke fengende pop-rock låter, men er de fengende nok? «Pay the Price» får deg kanskje til å hoppe og skrike i kor med Steven Ray Wilson, men ikke i all evighet. Det har noe med sjangeren å gjøre, som barn av stadion-rocken gjelder det å levere hitlåter som skal klore seg fast i hjernebarken.

Superfamily har beholdt det varme organiske lydbildet vi har hørt tidligere. På «Some Girls» og «I'm on Your Side» er det flattet elektronikaelementer inn i den eksentriske pop-rocken. Dronete gitarlinjer, hissige skarptrommer og svevende synthesizere gir klare assosiasjoner til 80-tallet. Hensikten er kanskje å krydre et allerede etablert sound, men det tilfører dessverre ikke noe nytt eller spennende i sammenhengen. De fleste låtene bærer preg av at «dette har du hørt før». Steven Ray Wilsons karakteristiske stemme er familiær, og Brandon Flowers og The Killers sine hits sniker seg frem i hukommelsen.

PLATE

All American

Av: **Superfamily**

Plateselskap: **Das Kirurg/Tuba**

Hvorvidt det er bra eller dårlig er for så vidt opp til den enkelte å avgjøre.

Superfamily har igjen tørka støv av glam-pop-rocken, og gamle The Ark-fans kan nok glede seg over «Don't say a single word». Skranglete trommebeats setter i gang «Our Hometown», og liksom skitner til det ellers klare soundet som dominerer albumet. Det varer ikke langt ut i låta, men er et friskt pust på plata.

Digger du ikke Superfamily fra før blir du neppe frelst av dette albumet, og låter de har levert tidligere har nok strukket seg lenger opp mot stjernehimmelen. *All American* ender derfor opp som et helt ok poprock-album, med et godt gjennomarbeidet lydbilde og til tider fengende vokallinjer.

Thea Marie Astrup
themas@universitas.no

Frank Ocean²

Martin Bjørnersen har skrevet en anmeldelse av Frank Ocean sin katastrofale konsert på Øyafestivalen i fjor – i bokform. Ideen fikk han i stillhetens minutter etter at Ocean forsvant av scenen midt under konserten. Med andre ord, dette er en anmeldelse av en anmeldelse.

Denne følsomme, granskende og personlige e-boka er en 35 siders hyllest og analyse av hele Frank Oceans karriere, som en fiktiv figur, men også som personen Christopher Breaux. Den er smart oppdelt etter hver låt fra konserten – en coverlåt, tre egenkomponerte og ett mellomspill. Til og med den intense og oppslukende stillheten etter at artisten forduftet er skildret, og sammenlignes med kunstpausen til John Cage på «4'33». Stillheten som-opptreden, liksom.

I den til tider overanalyserende anmeldelsen sammenlignes Frank Ocean med Prince

BOK

Terningkast ULTRA

Av: **Martin Bjørnersen**

Forlag: **Gyldendal**

anno 1981. Artisten har det samme potensialet og er, i følge Bjørnersen, på dette tidlige tidspunktet i karrieren en mer ferdig utviklet låtskriver enn Prince var på tilsvarende tidspunkt i sin karriere.

Forfatteren har valgt å tolke Frank Oceans avbrytelse av konserten, ikke som et tegn på arroganse mot det norske publikum, men som en handling gjort fordi han ikke kan være en som står for en halvveis dårlig konsert. Som Bjørnersen selv sier: «Heller pisset i trynet av et geni, enn strøket langs ryggen av middelmådighet.» Vi kan ikke annet enn å nikke og si oss enig, selv om konserten likevel var en stor skuffelse.

Kaja Storøsten
anmeldelser@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 16. januar

Debatt: Hugo Chavez: Working class hero? Det sies at Latin-Amerika går så det suser. Er det sant? Hugo Chavez har styrt Venezuela i 20 år. Opposisjonen skriker om kvelt næringsliv og manglende demokrati, samtidig som Chavez reiser jorden rundt og gjør seg stadig mindre populær; dette er mannen som refererte til tidligere president Bush som djevelen fra talerstolen i FNs hovedforsamling. Han er elsket og hatet: Noen mener han har bedret situasjonen for landets mange fattige, andre mener at han styrer et autoritært og udemokratisk regime og kveler opposisjonen. Legitimerer han seg selv som statsleder så lenge han fortsetter å være de fattiges mann, hevner han seg på overklassen, eller det ganske enkelt ideologisk blindhet?
Chateau Neuf, kl 19.00.

Teater: Micetro er kvelden da husets minst og mest erfarne barker sammen i kampen om vandrepremien: En innrammet hundrelapp. 12 improvisatører blir plukket ut for å kjempe om å bli kveldens Micetro-improvisator og stikke avgårde med seddelen. Under ledelse av to regissører får de oppgaver, mens poeng fra 1–5 deles ut av publikum etter hver scene. Etter hverrunde elimineres de med minst poeng til vi ender opp med kun én Micetro ved kveldens slutt. Dette er kvelden hvor byens fremtidige morsomste improvisatører antakelig driter seg ut for aller første gang.
Det andre teatret, kl. 20.00. 90,–

Fremvising: Ved Nasjonalmuseet og Munch-museet forberedes nå utstillingen «Munch 150», som åpner 2. juni og blir et høydepunkt i jubileumsåret. Bachelorstudentene innen IT på NITH vil bidra til den digitale formidlingen av utstillingen. Studentene har nemlig «Munch 150» som case i et utviklingsprosjekt som avsluttes våren 2013. I dag er studentene fra NITH på Munch-museet for å vise frem sine arbeider for pressen.
Munch-museet, kl. 13.30

torsdag 17. januar

Film: I *Slalåm under himmelen* (1957) kjører hovedrolleinnehaverne det brølende Thunderjet-flyet daglig. I Norge var disse flyene kun i operativ tjeneste fra 1952–1960, og det mest kjorte. Regissøren bak filmen var en av de få kvinnelige regissørene på 50-tallet. Edith Carlmar dro filmen videre, da de to andre regissørene hadde gitt opp. Hun var selv fast bestemt på å gjennomføre filmen, i det mannsdominerte flymiljøet. Calmar laget også de mer kjente filmene *Bedre enn sitt rykte* (1955) og *Fjols til fjells* (1957). Filmen vises på 35mm filmrull.
Chateau Neuf, kl 19.00. 40,–/60,–

fredag 18. januar

Utstilling: Fredag 18. januar åpner Kunsthåndverkernes stipendsøkerutstilling i Rådhusgalleriet. Utstillingen er årets første utstilling i Rådhusgalleriet og presenterer arbeidene til kunsthåndverkere som søker statlige stipend- og støtteordninger. Stipendsøkerutstillingen

er ingen standard utstilling. Den er verken kuratert eller juryert og presenterer arbeidene til så mange som 306 kunsthåndverkere. Galleriet holder åpent hele uka.
Rådhusgalleriet

lørdag 19. januar

Teater: Improtent er definitivt en byens mest etablerte og samspilte improkompanier. Annenhver lørdag spiller de sin trademark-forestilling Gorilla Teater. En liten håndfull improvisatører konkurrerer om å være kveldens beste regissør. Ja – altså – hver og en setter opp scener de tror vil glede publikum og så får de sin dom etterpå. Publikum deler ut straff eller belønning og den som gjennom kvelden sanker flest belønninger får to gode uker med kompaniets egen kosegorilla. Forrige sesong var Improtent en av de store publikumsdragerne, så her kan det lønne seg å være tidlig ute.
Det andre teatret, kl 19.00. 120,–

FOTO: CC/CHRISTOPHER MACSURAK

søndag 20. januar

Utstilling: Kunstneren Kalle Nilsen var født i Gamlebyen i Oslo i 1945, og døde i desember 2011. Kalle Nilsen jobbet vekselvis med tresnitt og skulptur. Som billedhugger betraktet han det å arbeide med tre som en forlengelse av å lage grafikk. Tresnittene som stilles ut hos Norske Grafikere har referanser til tegneserier, film og populærkultur. Men titlene – eller mangelen på titler – gir få eller ingen nøkler til å forstå arbeidene. Kalle Nilsen forklarte seg nødig om bildene sine – han ønsket heller å la det være opp til betrakteren å danne seg sin egen forståelse. Åpent hele uken.
Galleri Norske Grafikere, kl. 12.00.

mandag 21. januar

Film: *Flukten fra New York* (1981). USA har blitt nødt til å mure inne Manhattan og gjøre det om til et høysikkerhetsfengsel, hvor samfunnets avskum hives inn og får bo etter sine egne anarkistiske oppfatninger. I dette klassiske gjengsamfunnet – en refleksjon av de gjengene som lenge rådet bybildet i NY – kræsijander presidenten, og med

seg har han vital informasjon som kan forhindre atomkrig.
Chateau Neuf, kl 19.00. 40,–/60,–

Film: *CYBORG* (1989). I en ikke altfor fjern fremtid hersker anarki. En voldsom epidemi som gjør folk til levende døde raser. I New York melder Pearl (Haddon) seg frivillig til å frakte livsviktig data til Atlanta. Hun blir utstyrt med cybernetiske implantater og en livvakt (Daniels). De legger ut på ferden igjennom ødemarken, men kommer ikke langt før de blir angrepet av pirater anført av onde Fender. Pearl unnslipper, og møter like etter den ensomme ulven Gibson (Van Damme), som motvillig hjelper til. Ferden til Atlanta er lang, og Fender er like i hælene.
Chateau Neuf, kl 21.00. 40,–/60,–

tirsdag 22. januar

Film: *Boys Don't Cry* (1999) er historien om Brandon Teena, en ny og populær gutt i en liten amerikansk småby. Han kommer godt overens med gutta og sjarmerer jentene i senk med sitt tøffe ytre og myke, empatiske indre. Hans hemmelige bakgrunnsidentitet blir avslørt og livet han hadde kommet til å elske blir snudd på hodet. Filmen baserer seg på en sann historie om transpersonen Brandon Teena og hans tragedie. Hilary Swank briljerer i hovedrollen, som hun vant Oscar for i 2000. I tillegg til filmvisningen får vi besøk av Emil Wilmar, som skal snakke om transpolitikk.
Chateau Neuf, kl 19.00. 40,–/60,–

Uke 3 og 4

A-lista

Sweetheart Dreams	Baby In Vain
Quiet as a Stone	Camp Alligator
No Strings	Chlöe Howl
The Valleys	Erick Arc Elliott
Call The Cops	The Good the Bad and the Zugly
Ode to John	Slutface
Sail to the Sun	Wavves

B-lista

Cali	Alfamale
Back To Love	Bilal
Autumn Nights	Black Zheep DZ
Gold	Bondax
Secular Haze	Ghost
Into the Haze	Mayflower Madame
Ticky Ticky	Owlie
Between the Devil and the Deep Blue Sea	The Plastic Pals
Run or Fly	Pro Era
The Rosy View Effect	Put Your Hands Up For Neo-Tokyo

Øst er øst

Universitetet i Oslo har overført godt og vel en million kroner til India, penger som egentlig skulle til Indonesia.

Ole Petter Ottersen om-taler i en tekstmelding til Ad notam beløpet som en «bagatell», og skriver videre at «Dette er ikke vårt problem, 'India' og 'Indonesia' er jo kliss likt. De burde skaffe seg bedre navn.» Rektoren mener videre at mellom land med så like navn vil pengene uansett finne riktig eier til slutt.

Ottersen kan opplyse at universitetet også har overført «noen hundre tusen» til Iran som egentlig skulle til Irak, et «ubetydelig beløp» til Etiopia som egentlig skulle til Eritrea, og «et par millioner» til Den dominikanske republikk som egentlig skulle til Danmark.

Rektoren regner imidlertid med at «det kommer til å ordne seg».

Siste dans

I siste nyhetskommentar før jul – i det som høyst trolig er siste gang Magnus Lysberg slipper til i norsk offentlighet – refser den tidligere redaktøren medisindekan Frode Vartdal. Lysberg skriver at dekanen «bringer ingen argumenter, han forventer bare at Universitas' lesere skal tro ham, kun basert på hans tunge tittel».

Da Ad Notams Tropp for Indre-Liv og Ytre Sanksjoner Bak Et Rolig Grunnlag (ANTI-LYSBERG) konfronterer den tidligere redaktøren med

det åpenbare paradokset i ut-talelsen, later han først som han er opptatt med noe annet, og prøver å gi inntrykk av at han tenker på noe mer viktig.

Da vi igjen prøver å stille ham til veggs, ser han på oss.

Da vi innser at han bare har tenkt å fortsette å stirre, spør vi ham igjen. Så påpeker vi at jævelen ikke lenger er redaktør, og sier at «det her, Lysberg, det GÅR FAEN IKKE Lenger!», og da be-

gynner han på en avhandling om romernes usannsynlige korstog i sørlige deler av Konstantinopel 300 år før Kristus, og prøver å forklare hvordan dette korstoget har inn-

virkning på dagens sosiale situasjon i Groruddalen ... og det er rundt dette tidspunkt vi slår til fyren. Siden har vi ikke hørt fra ham.

Kontaktannonse

Siv Jensen kunne i spalten «Bokhylla» i siste utgave av Universitas opplyse leserne om at hun «elsker å lage mat».

Ad notams avdeling for megetsigende tolkninger ønsker også å fremheve at Jensen «lar seg begeistre» av kvinnelige forfattere, og at sadomasokismen i Fifty Shades of Grey «ikke fungerer som seksualopplysning» for henne. Vi kan i tillegg opplyse om at Frp-lederen er glad i turer i skog og mark, og ønsker henne lykke til videre i jakten på en partner.

Stein: Ole Røgeberg tar et trekk for cannabisbrukerne. Er han helt blåst?

FOTOMANIPULASJON

Fjern hasjrøger?

Den røgevennlige UiO-økonomen Ole Røgebergs metodekritikk av en amerikansk cannabisstudie, har på nettet utviklet seg til at han mener folk blir smartere av å røge hasj. Hvordan har dette seg?

– Jeg kan ikke se hvordan man kan lese dette ut av forskningen min. Hvor står dette?

– *Mange steder, blant annet på weedman.com og hit-it.net.*
– Hit-hvafor noe?

– *Hit-it. Som i å ta seg et trekk.*
– Oioi. Nei, weedman.com og hit-it.net har ikke støtte i mine arbeider.

– *På hamp-hop.com skrytes du opp i skyene av et utall rappere fra South Central, Los Angeles. Noen skriver at de vil hylle deg i egne raplåter.*

Hvordan føles det å være gangster-rappernes nye poster-boy?

– Meget interessant! Jeg skal ta en titt med én gang! Det er kult å bli hyllet, da. Jeg hører ikke så mye på rap, men dette er en opplevelse! Hm... Du, jeg får ikke opp siden... Hvordan skrives det?

– *Øøh, jeg kan sende deg en link et-terpå, jeg. Men frykter du hva som skjer når disse gangsterrapperne finner ut at du egentlig mener de er tapere i utgangspunktet?*

– Det har jeg ikke sagt, jeg ut-taler meg bare om metoden!

– *Moderer du deg fordi du frykter rapperne?*

– Nei, det vil du se på mine tidli-gere uttalelser.

– *Vil du be om politibeskyttelse?*
– Det har jeg ikke behov for.

– *Vil du, økonomen, slutte å blande deg inn i andre fagområder?*
– Tenker du på hip-hop eller an-dre fag?

– *Du er helt fjern, Røgeberg. Vil du vurdere din stilling?*
– Nei, det vil jeg ikke.

endre.stangeby@universitas.no

HINT: Litt i seneste laget nå som vår-semester er godt i gang.

FORRIGE LØSNING VAR: «Nyt juleferien, alle lesehester.» Det gjorde dere sikkert.

+

+

-

)

1. I hvilket år trer vi inn i 2013, ifølge det kinesiske horoskopet?
2. Og hva er romertallet for 2013?
3. Hvem skrev diktet «Nr. 13»?
4. Og hvilken Oslo-adresse regnes for å være inspirasjonen bak diktet?
5. Hva er den vestlige endeholdeplassen til trikkelinjen 13?
6. Hva er paraskevidekatriafobi?
7. Hvilket grunnstoff har atomnummer 13?
8. I hvilket fylke ligger tettstedet Tretten?
9. Hva er kvadratet av 13?
10. Hvilken av hendelsene fant *ikke* sted på 1300-tallet: Dante utgir Den guddommelige komedie, Jeanne d'Arc blir henrettet, Kalmarunionen opprettes, svartedauden koster store deler av Europas befolkning livet?

13

1. Slangens år
2. MMXIII
3. Rudolf Nilsen
4. Heimdalsgata 26 på Tøyen
5. Jar
6. Fobisk angst for fredag den 13.
7. Aluminium
8. Oppland
9. 169
10. Jeanne d'Arc blir henrettet (1431).